

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ
SVĚT KOLEM NÁS

Č.j.:65/MŠ/2026

Obsah

Obsah.....	2
1 Identifikační údaje školy.....	4
2 Charakteristika školy	5
2. 1 Specifika jednotlivých tříd:	5
3 Pedagogický tým školy	7
Ředitel mateřské školy	7
Učitel	7
Asistent pedagoga	8
3.1 Profesní rozvoj pedagogických pracovníků	8
4 Podmínky vzdělávání	8
4.1 Věcné podmínky	8
4.2 Životospráva	9
4.3 Psychosociální podmínky	9
4.4 Organizace.....	10
4.4.1 Organizace pro vzdělávání	10
4.5 Spolupráce se zákonnými zástupci.....	11
5 Charakteristika vzdělávacího programu	12
5.1 Naše vize a cíle	12
5.2 Vzdělávací strategie, které jsou využívány k rozvoji klíčových kompetencí a základních gramotností.....	13
Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka.....	13
Čtenářská gramotnost	13
Matematická gramotnost.....	14
Klíčové kompetence.....	14
Klíčové kompetence k učení	14
Klíčové kompetence komunikační	14
Klíčové kompetence k občanství a udržitelnosti	14
Klíčové kompetence osobnostní a sociální	15
Klíčové kompetence k podnikavosti a pracovní	15
Klíčové kompetence kulturní.....	15
Klíčové kompetence digitální	15
5. 3 Nastavení procesu pedagogického diagnostikování.....	15
5. 4. Způsob zajištění individuálního vzdělávání dětí na základě jejich potřeb, možností a zájmů.....	16
6 Vzdělávací obsah	17
6.1 Dítě a jeho tělo:	17
6. 2 Dítě a jeho psychika:.....	20

Střední škola a Mateřská škola, Aloyse Klara, Vídeňská 756/28,
142 00 Praha 4

6. 3 Dítě, ten druhý a společnost:	23
6. 4 Dítě a svět:	24
<i>Integrovaný blok I. - Poznáváme svět kolem nás</i>	26
Hlavní smysl a účel:.....	26
Očekávané výsledky učení ze vzdělávacích oblastí:	26
Očekávané výsledky učení z KK.....	27
<i>Integrovaný blok II. Svět očima dětí</i>	28
Hlavní smysl a účel integrovaného bloku:	28
Očekávané výsledky učení:	28
Očekávané výsledky učení z KK.....	30
<i>Integrovaný blok III. Tajemství přírody a lidí</i>	32
Hlavní smysl a účel integrovaného bloku:	32
Očekávané výsledky učení:	32
Očekávané výsledky učení z KK.....	34
<i>Integrovaný blok IV. Naše planeta, náš domov</i>	34
Hlavní smysl a účel integrovaného bloku:	34
Očekávané výsledky učení:	35
Očekávané výsledky učení z KK.....	36
7 Autoevaluace mateřské školy	38

1 Identifikační údaje školy

Název školy: Střední škola a Mateřská škola Aloyse Klara, Vídeňská 756/28, 142 00 Praha 4

Právní forma: příspěvková organizace

IČO: 00 638 625

Ředitelka: PaedDr. Věra Kovářiková, Ph.D.

Kontakt: tel.: 241 726 934

Email: kovarikova@aklar.cz

Zástupkyně pro předškolní vzdělávání: Mgr. Veronika Korotvičková

Kontakt: tel./fax: 241 731 466, 604 503 697

Email: veronika.korotvickova@aklar.cz

webové stránky: www.aklar.cz

Zřizovatel školy: Hlavní město Praha, se sídlem Mariánské náměstí 2/2, 110 00 Praha 1

Zpracovala: zástupkyně pro předškolní vzdělávání, projednáno se zaměstnanci školy 27. 8. 2026

Platnost ŠVP od 1. 9. 2026 do 31. 8. 2027

Účinnost od 1. 9. 2026

2 Charakteristika školy

Mateřská škola Aloyse Klara zahájila svoji činnost dne 1. dubna 2004, kdy se stala nástupcem předcházejícího předškolního zařízení – mateřské školy s třídami pro děti se zrakovým postižením a speciálně pedagogickým centrem. Po rozhodnutí o zrušení této organizace se škola k 1. lednu 2013 stala součástí Střední školy a Mateřské školy Aloyse Klara. Součástí mateřské školy zůstává i nadále Speciálně pedagogické centrum.

Škola je šestitřídní. V tomto školním roce však z důvodu nekonání zápisu fungují pouze čtyři třídy, přičemž v příštím školním roce plánujeme otevřít všech šest tříd. Mateřskou školu navštěvují děti ve věku od tří do sedmi let. Od 1. září 2026 zahájila mateřská škola společně se speciálně pedagogickým centrem školní rok 2026/2027 v nově vybudované budově v areálu Střední školy a Mateřské školy Aloyse Klara.

Mateřská škola poskytuje předškolní vzdělávání dětem se speciálními vzdělávacími potřebami. Vzdělávají se zde děti se zrakovým postižením, vadami řeči, kombinovaným postižením, vzácnými metabolickými poruchami, narušeným psychomotorickým vývojem, zdravotním či sociálním znevýhodněním a děti s poruchou autistického spektra (PAS). Třídní vzdělávací program je zpracováván na základě vstupní diagnostiky všech dětí a je v souladu se školním vzdělávacím programem. Výchovně-vzdělávací činnost probíhá podle vzdělávacího programu „**Svět kolem nás**“.

Kapacita mateřské školy je 80 dětí. Vzhledem ke vzdělávacímu programu určenému pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami je stanovena výjimka z nejvyššího počtu zapsaných dětí. Jak již bylo zmíněno, v současné době jsou otevřeny pouze čtyři třídy, a proto je počet zapsaných dětí snížen na 26. V tomto školním roce jsou v mateřské škole otevřeny dvě třídy pro děti s poruchou autistického spektra, jedna třída pro děti s vadami řeči a jedna třída určená převážně pro děti se zrakovým postižením.

S ohledem na dispoziční uspořádání budovy a druh postižení jsou děti rozděleny do heterogenních tříd. Při zařazování dětí do jednotlivých tříd je samozřejmostí komunikace s rodiči a respektování jejich přání a požadavků. Současně je přihlíženo k osobnosti každého dítěte individuálně a komplexně tak, aby se ve své skupině cítilo spokojeně a bezpečně a mohlo se přirozeně rozvíjet po všech stránkách.

2. 1 Specifika jednotlivých tříd:

Třída Medvídci

Třída je převážně určena pro děti s vadami zraku. Třída je rozdělena na prostor herny, kde si děti obvykle hrají a cvičí a na prostor, ve kterém jsou umístěny stolečky, u nichž děti realizují skupinové i individuální výtvarné, pracovní a jiné činnosti. Součástí třídy je i logopedická místnost, v které probíhá individuální logopedická výuka s dětmi ze třídy.

Třída je vybavena pomůckami pro námětové hry a mnoha hračkami, didaktickými pomůckami, kompenzačními pomůckami (světelný panel, televizní kamerová lupa, interaktivní a magnetická

Střední škola a Mateřská škola, Aloyse Klara, Vídeňská 756/28, 142 00 Praha 4

tabule). Třídní program výchovně vzdělávací práce zohledňuje zaměření třídy. Další speciálně pedagogickou péči zabezpečuje speciální pedagog – tyflopéd. Třída má také zajištěnu individuální logopedickou péči. Vedeme podrobnou dokumentaci o vývoji dítěte. Pedagogický proces zabezpečují 2 učitelky (speciální pedagožky) a asistent pedagoga. Do třídy integrujeme také děti s poruchou autistického spektra.

Třída Motýlci

Třída pro děti s poruchou autistického spektra (PAS) je personálně zajištěna dvěma speciálními pedagožkami a jedním asistentem pedagoga. Prostředí třídy je přizpůsobeno specifickým potřebám dětí s PAS, stejně jako používané výchovně-vzdělávací metody, které vycházejí zejména z principů strukturovaného učení. Důraz je kladen na jasnou organizaci prostoru, času i jednotlivých činností, což dětem poskytuje pocit bezpečí, jistoty a předvídatelnosti. Vzdělávání probíhá individuálně i v malých skupinách podle potřeb a možností jednotlivých dětí. Prioritou je rozvoj základních sociálních dovedností, funkční komunikace a samostatnosti, a to s ohledem na individuální schopnosti a aktuální úroveň vývoje každého dítěte. Pedagogičtí pracovníci využívají speciálně pedagogické postupy a podpůrné komunikační systémy, které napomáhají porozumění okolnímu světu a usnadňují navazování sociálních vztahů. S každým dítětem pracujeme podle individuálně nastavených vzdělávacích cílů, které zahrnují všechny oblasti jeho vývoje. Průběžně sledujeme a vyhodnocujeme dosažené pokroky a o vývoji dítěte vedeme podrobnou pedagogickou dokumentaci. Získané poznatky slouží k plánování dalších vzdělávacích aktivit a k efektivní podpoře rozvoje dítěte.

Třída Delfinci

Třída pro děti s poruchami autistického spektra (PAS). Pracují v ní 2 speciální pedagogové – učitelky a 1 asistent pedagoga. Prostředí je přizpůsobeno specifickým potřebám dětí s PAS stejně jako výchovně vzdělávací metody (strukturované učení). S dětmi pracujeme individuálně a v malých skupinkách. Prioritou ve vzdělávání je rozvoj základních sociálních dovedností, funkční komunikace dle možností a schopností každého dítěte. Pracujeme podle individuálních vzdělávacích plánů zahrnujících všechny oblasti vývoje. O vývoji dětí vedeme podrobnou dokumentaci. Velký důraz klademe na komunikaci, vzájemnou důvěru a úzkou spolupráci s rodinami dětí. Pravidelně rodiče informujeme o pokrocích jejich dítěte, konzultujeme společné vzdělávací postupy a hledáme cesty, jak co nejlépe propojit výchovně působení rodiny a školy. Naším cílem je vytvářet podnětné, respektující a bezpečné prostředí, ve kterém se každé dítě může rozvíjet svým vlastním tempem a zažívat pocit úspěchu.

Třída Žabičky

Třída je především pro děti s vadami řeči, s ADHD. Integrujeme děti s poruchou autistického spektra, děti nerovnoměrným psychomotorickým vývojem a se sociálním znevýhodněním. Speciálně pedagogickou péči zajišťuje speciální pedagog logoped. Dále zde pracují 2 speciální pedagožky – učitelky a asistentka pedagoga. Denně zařazujeme smyslová cvičení. Rozvíjíme řeč po všech stránkách. Třída spolupracuje se Speciálně pedagogickým centrem s poradenskými pracovníky v oblasti komunikace, s klinickou logopedkou. Pracujeme převážně individuálně nebo v malých skupinkách. Docházejí k nám také děti z vícejazyčných rodin.

3 Pedagogický tým školy

Vedení mateřské školy je založeno na spolupráci všech zúčastněných. Personální struktura je vypracována s ohledem na zajištění hlavní činnosti, která je dána zřizovací listinou. Tato struktura vymezuje povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků.

Ředitel mateřské školy

Ředitelka vytváří funkční informační systém, jak uvnitř mateřské školy, tak navenek.

Při vedení zaměstnanců ředitelka podporuje ovzduší vzájemné důvěry, tolerance a kultury školy.

Ředitelka podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách školního programu, poskytuje prostor svým zaměstnancům v jim svěřených kompetencích.

Ředitelka školy rozumně a profesionálně hodnotí práci podřízených, využívá vhodné motivace, podporuje spolupráci. Má jasnou vizi a strategii rozvoje mateřské školy. Podporuje respektující spolupráci a prosociální vztahy mezi všemi zaměstnanci předškolního vzdělávání. Dohlíží na rozvoj a vytváří účinný adaptační program pro začínající učitele. Provádí systematické hodnocení zaměstnanců, poskytuje jim zpětnou vazbu v rámci individuálních pohovorů během školního roku a na jejich základě společně s nimi plánuje profesní rozvoj. Umožňuje pedagogům a asistentům vzdělávací kurzy, náslechy ve třídách, v jiných mateřských školách a samostudium. Motivuje pedagogické pracovníky v průběhu školního roku během plánovaných pohovorů k sebereflexi a poskytování vzájemné zpětné vazby. Nastavuje otevřenou a srozumitelnou vnitřní i vnější komunikaci. Podněcuje vzájemné učení a sdílení zkušeností. Spolupracuje se zřizovatelem a dalšími partnery školy. Realizuje pravidelnou autoevaluační činnost zahrnující všechny stránky chodu školy. Výsledky autoevaluace využívá k dalšímu rozvoji mateřské školy. Během školního roku provádí sebereflexi a na jejím základě soustavně pracuje na svém osobnostním i profesním rozvoji.

Úzce spolupracuje se zástupkyní pro předškolní vzdělávání.

Ředitelka školy řídí pracovníky školy a koordinuje jejich práci. Vystupuje v právních vztazích jménem školy. Jednotlivé kompetence může přenést na jiné zaměstnance, a to buď v organizačním řádu, v rámci pracovní náplně jednotlivých zaměstnanců nebo jednorázovým pověřením.

Učitel

V naší mateřské škole usilujeme o to, aby učitel respektoval individuální potřeby všech dětí. Dle možností dětí je zapojoval do rozhodování o věcech, které se jich týkají. Poskytoval dětem příležitosti vyjádřit svůj názor. Pedagog za spolupráce s asistenty provádí třikrát ročně pedagogické diagnostikování, při kterém průběžně sleduje, zaznamenává a vyhodnocuje individuální pokroky dětí v jejich rozvoji a učení. Výsledky využívá pro plánování a další práci. Využívá formativní přístup, podporuje sebehodnocení převážně v individuální činnosti. Věnuje pozornost prevenci rizikového chování. Využívá vzdělávací strategie, které vedou k naplňování cílů předškolního vzdělávání. Spolupracuje s dalšími členy týmu a sdílí s nimi své poznatky a zkušenosti. Svým chováním a jednáním je vzorem lidskosti. Domlouvá se převážně se zákonnými zástupci na společném postupu podpory dítěte při jeho výchově, vzdělávání a plynulém přechodu do základní školy. Plánuje a realizuje vzdělávání dle individuálních a specifických potřeb dětí a podle třídního vzdělávacího programu, který vychází ze školního vzdělávacího programu „Svět kolem nás“. Zapojuje děti do plánování témat a vzdělávací nabídky dle jejich individuálních možností. Koordinuje svoje pedagogické působení s asistentem pedagoga tak, aby mohl sám poskytovat individuální podporu. Umožňuje dítěti vybrat si činnost, respektuje jeho tempo, poskytuje mu dostatek času pro dokončení činnosti.

Asistent pedagoga

V mateřské škole máme na každé třídě asistenta pedagoga, který úzce spolupracuje s učitelem na třídě. Pracuje na základě pokynů učitele. Respektuje individuální potřeby všech dětí na třídě. Spolupodílí se na plánování, realizaci a hodnocení vzdělávání. Pomáhá a učí děti převážně sebeobslužné činnosti, rozvíjí hry dětí, pomáhá dětem cítit se bezpečně ve třídě, dodržovat základní společenská pravidla. Svým chováním jde příkladem dětem. Ke každému dítěti přistupuje citlivě a individuálně. Učí děti ohleduplnosti k ostatním dětem.

Na chodu mateřské školy se také významně podílí další zaměstnanci školy: Hospodářka, uklízečka a údržbář.

3.1 Profesionální rozvoj pedagogických pracovníků

V současné době má mateřská škola 3 třídy. Provoz ve třídě Kytíčkové, Srdíčkové a Lístečkové zajišťují dvě učitelky a asistent pedagoga. Naše mateřská škola má velmi dobré předpoklady poskytovat vysoce kvalifikovanou péči a plnit úkoly Rámcového vzdělávacího programu. Sehraný a spolupracující kolektiv všech našich zaměstnanců umožňuje udržet vysoký standard naší péče. Služby jsou organizovány, tak aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče o děti. Je zajištěno překrývání pedagogické činnosti učitelů v rozsahu minimálně dvou a půl hodin (každý den v každé třídě). Nabízíme také specializované služby – logopedie, tyflopédie, psychologická diagnostika, které jsou zajišťovány odbornými pracovníky našeho SPC, které je součástí celého komplexu.

Zaměstnanci, kteří pracují v mateřské škole jako pedagogičtí pracovníci, mají předepsanou odbornou kvalifikaci. Ti, kterým část odbornosti chybí, si ji průběžně doplňují. Ke svému dalšímu vzdělávání přistupují aktivně. Během školního roku v rámci studijního volna navštěvují školení, webináře zaměřené na vzdělávání dětí se specifickými potřebami. V průběhu školního roku probíhají mezi třídami vzájemné náslechy, průběžné hospitace vedení. Během školního roku probíhají individuální pohovory s učiteli a asistenty, pedagogické rady, kdy se aktivně všichni podílí na příznivém klimatu školy a kultury školy. Při individuálních pohovorech probíhá sebereflexe a hodnocení klimatu třídy i mateřské školy.

Mateřská škola spolupracuje se základními školami a mateřskými školami běžného typu nebo speciálními školami na celém území Prahy, se školskými poradenskými zařízeními (SPC, PPP, Nautis), se zdravotnickými zařízeními (odbornými lékaři, dětský neurolog, psychiatr, oční lékař, CZV, klinický logoped, pediatr), nadacemi a neziskovými organizacemi (Rytmus, Okamžik, Leontinka, SRP), dalšími partnery školy jsou PFUK Praha, AMBIS, SPgŠ a SVOŠ Praha; dále během školního roku jsou možné praxe studentů z vyšších sociálních škol, z lékařské fakulty, studentům ze zahraničí.

4 Podmínky vzdělávání

4.1 Věcné podmínky

V mateřské škole se nachází šest tříd – Motýlci, Delfínci, Sluníčka, Kytíčky, Žabičky a Medvídci. Součástí každé třídy je logopedická místnost určená k individuální i skupinové práci s dětmi, umývárna s dětskými toaletami a sprchou a sklad pro ukládání lehátek a didaktických pomůcek. Každá třída má rovněž vlastní šatnu pro děti a zázemí pro pedagogické pracovníky.

Střední škola a Mateřská škola, Aloyse Klara, Vídeňská 756/28, 142 00 Praha 4

Třídy Motýlci a Delfinci jsou navíc vybaveny samostatnou místností určenou pro individuální vzdělávací a terapeutickou práci s dětmi. Jednotlivé třídy jsou propojeny výdejními stravovacími, což umožňuje plynulou organizaci stravování. Ke každé třídě náleží vlastní předzahrádka vybavená pískovištěm a herními prvky, které dětem poskytují prostor pro pohybové aktivity, spontánní hru i relaxaci na čerstvém vzduchu.

Součástí mateřské školy jsou také dvě kanceláře – kancelář zástupkyně pro předškolní vzdělávání a kancelář hospodářky školy. V budově se nachází technické a provozní místnosti, sklady a další prostory nezbytné pro zajištění bezproblémového chodu školy. Mateřská škola disponuje rovněž samostatnou výdejní stravou pro zaměstnance.

Všechny prostory mateřské školy splňují bezpečnostní, hygienické a provozní normy stanovené platnými právními předpisy. Třídy jsou vybaveny dostatečným množstvím hraček, didaktických pomůcek, speciálně pedagogických materiálů a kompenzačních pomůcek, které odpovídají věku, individuálním potřebám a vzdělávacím možnostem dětí. Veškeré vybavení je dětem volně a bezpečně dostupné a jsou stanovena jasná pravidla pro jeho používání.

Hračky, pomůcky a vzdělávací materiály podporují naplňování cílů školního vzdělávacího programu, rozvoj samostatnosti, komunikace, tvořivosti, poznávacích schopností i sociálních dovedností dětí. Vybavení školy je průběžně doplňováno, obnovováno a modernizováno tak, aby odpovídalo současným pedagogickým požadavkům a potřebám dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.

4.2 Životospráva

- Dětem je podávána vyvážená strava dle hygienických a výživových norem a předpisů,
- pitný režim je zajištěn po celý den, v teplém počasí je nádoba s pitím k dispozici na školní zahradě,
- děti do jídla nenutíme, úzce spolupracujeme s rodiči a postupně se snažíme jídelníček dětí rozšiřovat,
- vytváříme podmínky pro samostatnost dětí při stolování. Podporujeme kulturu stravování
- individuálně řešíme veškerá dietní omezení dětí, které se týkají stravy, popř. se vážou ke stanovené diagnóze,
- úklid a větrání místností zabezpečují správní zaměstnanci podle hygienických norem,
- velký důraz klademe na adaptační režim každého příchozího dítěte,
- dětem je umožněn dostatek pohybu – jak spontánního, tak řízeného pedagogem,
- dětem je dopřán dostatečný čas na jídlo a odpočinek, od pololetí předškolní děti a ty, které mají dlouhodobě sníženou potřebu spánku, po obědě odpočívají a pak se věnují klidovým činnostem
- děti jsou každý den a dostatečně dlouho venku, program činností je přizpůsoben počasí.

4.3 Psychosociální podmínky

Naším cílem je vytvořit dětem klidné a bezpečné prostředí, snažíme se o jejich spokojenost a radost. Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Respektujeme individuální potřeby dětí, proto umožňujeme dětem, aby během dne měly možnost využít klidný koutek a rozhodnout se, zda se zúčastní společných činností nebo dají přednost individuální práci. V naší mateřské škole umožňujeme dětem si nosit po dohodě s učitelem plyšáky pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty. Všechny děti mají stejná práva a povinnosti, nikdo není upřednostňován. Dostávají jasné a

Střední škola a Mateřská škola, Aloyse Klara, Vídeňská 756/28, 142 00 Praha 4

srozumitelné pokyny. Osobní svoboda každého je respektována, ale děti i rodiče musí respektovat Řád mateřské školy i dohodnuté normy, snažíme se o úzkou spolupráci s rodinami dětí. Naše mateřská škola je otevřená, rodiče mají přístup do tříd i možnost podílet se na chodu školky či třídy. Péče o děti je podporující, je počítáno s aktivní spoluúčastí dítěte při všech činnostech. Pedagogové se snaží o nenásilnou komunikaci s dítětem, navozování vzájemného vztahu důvěry a spolupráce. Dále respektují potřeby jednotlivých dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování. Převažuje pozitivní hodnocení, pochvala, podpora dítěte nebát se pracovat samostatně, důvěřovat si. V dětech je rozvíjena citlivost pro vzájemnou toleranci, přijímání, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu.

4.4 Organizace

- 6.30 – 8.20 – scházení dětí, ranní filtr, ranní hry, individuální práce
- 8.30 – 9.00 – komunikační kruh, ranní cvičení, individuální logopedická chvilka
- 9.00 – 9.30 – hygiena, svačina
- 9.30 – 10.00 – didakticky zaměřené činnosti vedené pedagogem, skupinové a individuální činnosti, práce s předškoláky, příprava na pobyt venku
- 10.00 – 12.00 – pobyt venku
- 12.00 – 13.00 – hygiena, oběd, příprava na odpočinek
- 13.00 – 14.30 – odpočinek (děti se sníženou potřebou spánku – klidové činnosti), jazyková chvilka, individuální logopedická chvilka
- 14.30 – 15.00 – hygiena, svačina
- 15.00 – 17.00 – rozcházení dětí, hry, individuální činnosti, pobyt venku

Denní režim je pouze orientační, kromě dané doby jídla a odpočinku jsou ostatní denní činnosti uzpůsobovány potřebám dětí a aktuální situaci na třídách.

Převážnou část pracovní doby pedagogů tvoří přímá pedagogická činnost, během níž se pedagogové plně věnují dětem. Ve třídě jsou vždy minimálně 2 pedagogové (pedagog, asistent pedagoga).

4.4.1 Organizace pro vzdělávání

Do mateřské školy jsou přijímány především děti se speciálními vzdělávacími potřebami, na základě doporučení poradenského pracoviště a doporučení pediatra nebo lékařského specialisty.

V mateřské škole jsou vzdělávány, v souladu se školským zákonem, děti: se zdravotním postižením (s LMP, se smyslovým postižením, s narušenou komunikační schopností, se souběžným postižením – s více vadami, s poruchami autistického spektra); se zdravotním znevýhodněním (zdravotním postižením), se sociálním znevýhodněním (rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením). U dětí se zdravotním znevýhodněním a postižením vytváříme takové podmínky, které respektují jejich individuální a speciální vzdělávací potřeby. Dle školského zákona se tu mohou vzdělávat děti nadané, a i děti od dvou let. Při realizaci jejich vzdělávacího programu se přihlíží k individuálním možnostem každého dítěte. Děti jsou vedeny k osvojování specifických dovedností a návyků, vzhledem k danému postižení; jsou seznamovány a učeny využívat kompenzační a reedukačních pomůcky a didaktické materiály, děti mají zajištěný zvýšený bezpečnostní dohled pedagogů, pokud to potřebují.

Pokud je v důsledku krizových nebo mimořádných opatření MŠ uzavřena, bude probíhat výuka distančním způsobem u dětí, které plní povinnou školní docházku (děti v předškolním věku a děti s odkladem školní docházky). Distanční výuka bude probíhat prostřednictvím e-mailové komunikace. Zákonným zástupcům dětí, kteří nemají přístup k internetu, budou úkoly připravovány vytištěné a po předchozí domluvě si je budou moci vyzvednout v MŠ.

Střední škola a Mateřská škola, Aloyse Klara, Vídeňská 756/28, 142 00 Praha 4

V jednotlivých třídách je zpracován podle Školního vzdělávacího programu vlastní **Třídní vzdělávací program**, který respektuje věkové složení, individuální a věkové potřeby dětí, jejich zájmy, záliby a zaměření třídy. Metody a formy práce respektují složení skupiny, zvláštnosti dětí, pedagogický styl učitelky.

Hlavní dokumenty školy jsou: Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, Zřizovací listina, Školní vzdělávací program, Školní řád mateřské školy, Provozní řád školy, Směrnice a pokyny ředitele školy, Zápisy z pedagogických a provozních porad, Kniha úrazů, Vnitřní platový předpis, Hospodářská dokumentace, Protokoly a záznamy o provedených kontrolách.

Vnitřní informační systém: osobní rozhovor, oběžník, nástěnka, mini porady, porady vedení školy, pedagogické a provozní porady.

Vnější informační systém: webové stránky, informace pro rodiče (v šatnách), Twigsee aplikace, individuální rozhovory s rodiči, podklady pro výroční zprávu, výkazy, spolupráce se zřizovatelem, spolupráce s jinými organizacemi.

Děti jsou do mateřské školy přijímány na základě přijímacího řízení-zápisu do mateřské školy, který se koná pravidelně v jarních měsících roku – termín je vždy včas oznámen na webových stránkách, v místním periodiku, na vývěskách školy. S ohledem na velký zájem o umístění dětí ve školce jsou po dohodě se zřizovatelem stanovena kritéria pro přijetí, která jsou zveřejněna společně s termínem zápisu. Kritérii přijetí pro daný školní rok je věk dítěte (přednost má dítě předškolní a dítě s odkladem školní docházky), děti se vzdělávacími potřebami. V případě uvolnění místa v mateřské škole je možné přijetí dítěte v průběhu školního roku kdykoliv. K adaptaci jednotlivých dětí na prostředí mateřské školy je přistupováno po dohodě s rodiči individuálně.

Provozní doba mateřské školy: 6.30 – 17.00 hodin

Ve třídě pro děti s poruchou autistického spektra je provoz od 7.30 – 15.30 hodin.

4.5 Spolupráce se zákonnými zástupci

Velmi důležitou součástí naší práce je každodenní spolupráce s rodiči. Pokud mají děti se speciálními vzdělávacími potřebami udělat nějaký pokrok, je úzká spolupráce s rodinou nezbytná, žádoucí. Respektujeme, že rodina je prvotní, škola na její výchovu navazuje.

Ve vztazích mezi pedagogy a rodiči je oboustranná důvěra, otevřenost, vstřícnost, porozumění, pochopení, respekt a ochota ke spolupráci.

Pedagogové sledují individuální a speciálně vzdělávací potřeby jednotlivých dětí a jejich rodin a respektují je; podporují rodinnou výchovu a nabízí rodičům poradenský servis, odbornou literaturu, osvětovou aktivitu v otázkách výchovy a vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.

Škola s rodiči spolupracuje při plnění TVP.

S rodiči je konzultován IVP a speciálně pedagogická péče, rodiče mají možnost nahlédnout do diagnostických listů dítěte. Během konzultací informujeme zákonné zástupce o vhodném výběru základní školy dle individuálních potřeb dětí a ve spolupráci s SPC.

Spolupráce s rodinou je vedena tak, aby rodiče cítili společný zájem o dítě, vnímali školu jako partnera a ve spolupráci vytvářeli takové vzdělávací podmínky, které respektují individuální a speciální vzdělávací potřeby dětí.

Spolupráce s rodiči probíhá formou: denní individuální konzultace, třídní schůzky, dotazníkové a anketní šetření, představování prací a výstupů dětí rodičům (besídky pro rodiče), besedy pro rodiče, společná účast na různých programech a akcích mateřské školy.

Informace rodičům jsou podávány ústně, písemně (nástěnky), v twigsee aplikaci, na webu.

Střední škola a Mateřská škola, Aloyse Klara, Vídeňská 756/28, 142 00 Praha 4

Pedagogové chrání soukromí rodiny, zachovávají mlčenlivost o jejich vnitřních záležitostech, jednání s rodiči je taktní, diskrétní, nezasahují do soukromí rodiny.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Naše vize a cíle

Naše vize je vytvořit podporující prostředí, kde každé dítě může rozvíjet svůj potenciál, poznávat hravou formou svět kolem nás a cítit se bezpečně a respektováno.

Individuální přístup:

Respektování jedinečnosti každého dítěte: Přizpůsobení vzdělávacích metod a aktivit individuálním potřebám a schopnostem dětí.

Podpora osobního rozvoje: Zaměření na rozvoj silných stránek každého dítěte a poskytování podpory v oblastech, kde je to potřeba.

Inkluzivní prostředí:

Spolupráce s rodinami: Aktivní zapojení rodičů do vzdělávacího procesu a pravidelná komunikace o pokrocích a potřebách dětí.

Spolupráce s odborníky: Úzká spolupráce s logopedy, psychology, fyzioterapeuty a dalšími odborníky pro zajištění komplexní péče.

Podpora zdraví a bezpečnosti:

Zdravý životní styl:

Podpora zdravé výživy, pravidelné fyzické aktivity a hygienických návyků.

Bezpečné prostředí:

Zajištění bezpečného a podnětného prostředí, kde se děti mohou cítit chráněny a podporovány.

Rozvoj klíčových kompetencí:

Komunikace a sociální dovednosti: Podpora rozvoje komunikačních schopností a sociálních dovedností prostřednictvím her a interaktivních aktivit.

Příprava na další vzdělávací etapy:

Základy pro další vzdělávání: Poskytování základních dovedností a znalostí, které děti potřebují pro úspěšný přechod do základní školy.

Podpora samostatnosti:

Rozvoj samostatnosti dětí, aby byly připraveny na nové výzvy a situace.

Empatie a respekt:

Výchova k hodnotám: Učení dětí respektu, empatii a zodpovědnosti za své jednání.

Podpora inkluze: Vytváření prostředí, kde jsou všechny děti přijímány a respektovány bez ohledu na jejich odlišnosti.

Tato vize je zaměřena na vytvoření prostředí, kde se děti mohou rozvíjet v souladu se svými individuálními potřebami a schopnostmi, a kde jsou podporovány v jejich celkovém rozvoji.

Naším cílem u předškolních dětí je, aby dítě na konci předškolního vzdělávání zpravidla:

- Projevovalo dle svých individuálních možností zájem o učení, objevování a poznávání světa kolem sebe,
- Dokázalo si poradit dle svých individuálních schopností v běžných situacích,
- Mělo osvojené základní sebeobslužné návyky,
- Dokázalo v rámci svých schopností vyjádřit své potřeby, zájmy,
- Domluvílo se podle svých schopností s ostatními, spolupracovalo s učitelem, asistentem pedagoga a dětmi,
- Dodržovalo základní společenská pravidla
- Chovalo se ohleduplně k druhým,

Střední škola a Mateřská škola, Aloyse Klara, Vídeňská 756/28, 142 00 Praha 4

- Adaptovalo se na nové prostředí a přijímalo změny. V případě potřeby s asistentem pedagoga

Náš školní vzdělávací program SVĚT KOLEM NÁS bere v úvahu rodinné prostředí dětí, snaží se případné negativní vlivy kompenzovat, kladné podporovat a rozvíjet. Naše mateřská škola seznamuje a nabízí rodině náš výchovný program, hlubší poznání dítěte, seznamuje rodiče se skutečnou realitou prostředí mateřské školy. Jsme součástí širšího okolí téměř všech rodin s dětmi předškolního věku. Jsme státní institucí, ale také místem společného setkávání, které začíná vstupem dítěte do mateřské školy. Rodina i mateřská škola si do tohoto vztahu přinášejí své představy, cíl je jednotný – rozvoj celé osobnosti dítěte.

Rodina i mateřská škola si do tohoto vztahu přinášejí své představy, cíl je jednotný – rozvoj celé osobnosti dítěte.

V naší mateřské škole klademe důraz na atmosféru důvěry, pohody a porozumění. Vzdělávací práce je rozvržena do čtyř integrovaných bloků. V integrovaných blocích jsou obsaženy čtyři oblasti vzdělávání (biologická, psychologická, sociálně-kulturní a environmentální) a kompetence k učení. Každý integrovaný blok obsahuje název, hlavní smysl a účel, očekávané výsledky učení. Podle integrovaných bloků jsou tvořeny třídní vzdělávací programy, ve kterých jsou rozpracovány očekávané výsledky učení podle potřeb, situace, zájmů dané skupiny, co od druhé strany očekávají. Obě strany v zájmu dítěte v naší mateřské škole o svých představách diskutují, zjišťují rozdíly, navrhuji řešení, na kterém se společně snaží dohodnout. Aby mohla platit tato předchozí věta, je třeba otevřít školu rodičům nejenom při slavnostech, třídních schůzkách, ale právě při každodenním, „všedním dění“. To ale znamená pro rodiče přehodnotit svůj postoj, proč své dítě dávají do mateřské školy. Partnerství je o hlubokém zájmu, zapojení, podpoře, důvěře, otevřenosti. Formy spolupráce mateřské školy s rodinou jsou zpracovány částečně ve školním vzdělávacím programu výchovné práce a v třídním vzdělávacím programu výchovné práce. Oba tyto dokumenty jsou vždy dostupné rodičům.

5.2 Vzdělávací strategie, které jsou využívány k rozvoji klíčových kompetencí a základních gramotností

Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

V naší mateřské škole se vzdělávají děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí. Plně si uvědomujeme, že potřebují podporu učitele i asistenta pedagoga při osvojování českého jazyka, aby se neocitaly ve znevýhodněné pozici. Proto věnujeme zvýšenou pozornost tomu, aby těmto dětem byla poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy. Jednou týdně zařazujeme do týdenního programu logopedické chvílky. Zvýšenou pozornost dětem, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí věnuje i asistent pedagoga, který s pedagogy přizpůsobuje didaktické postupy při osvojování si českého jazyka. Dále se dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka věnuje individuálně školní logoped. V tomto školním roce máme dva cizince. Z tohoto důvodu nebude zřízená skupina pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání by bylo rozděleno do dvou bloků v průběhu týdne. Tyto děti by navštěvovaly v rámci mateřské školy logopedické hrátky, které budou trvat 30 minut a povede je školní logoped.

Čtenářská gramotnost

V naší mateřské škole se z důvodu omezených možností dětí a jejich specifických potřeb snažíme děti seznamovat zejména s obrázkovými knihami formou prohlížení, vkládáním obrázků do knihy, četbou pohádek před spaním, využíváme zvukové pomůcky (audioknihy a nahrávky), které dětem pomohou slyšet správnou výslovnost a intonaci, zapojujeme hmatové aktivity, jako je používání

Střední škola a Mateřská škola, Aloyse Klara, Vídeňská 756/28, 142 00 Praha 4

magnetických písmen, písmen z pěny nebo písmen na kartičkách, používáme knihy s velkými obrázky a jednoduchým textem, dramatizaci příběhů pomocí loutek. Důležité je také neustálé chválení, ocenění. Čtený text doprovázíme námi vytvořenými obrázky tak, aby i tyto děti porozuměly čtenému textu, efektivně zpracovávaly informace a získaly tím vstřícný vztah ke čtení a další předpoklad pro rozvoj čtenářství a čtenářské gramotnosti. Čtenářská gramotnost u dětí se specifickými potřebami vyžaduje přizpůsobení metod a aktivit tak, aby odpovídaly jejich individuálním potřebám a schopnostem.

Matematická gramotnost

Matematická gramotnost je důležitá pro rozvoj základních matematických dovedností a logického myšlení u dětí s různými vzdělávacími potřebami. Matematická gramotnost by měla rozvíjet děti k uplatnění získaných vědomostí, dovedností, návyků, postojů a hodnot při řešení nejrůznějších úkolů a životních situací s využitím matematického jazyka. Proto vedeme děti k rozpoznání matematické situace v různých kontextech, souvislostech a životních situacích, k volbě a využívání matematického jazyka při jejich popisu, řešení a vyvození závěrů. Používáme vizuální pomůcky, jako jsou obrázky, diagramy a grafy, to může dětem pomoci lépe pochopit abstraktní matematické pojmy. Klíčové v naší MŠ je přizpůsobit výuku individuálním potřebám každého dítěte. Proto používáme speciálních vzdělávacích materiály a techniky, které odpovídají jejich schopnostem a stylu učení. Využíváme vzdělávací aplikace a interaktivní tabule a tím zapojujeme efektivním způsobem děti k učení. Ukazujeme dětem smysluplnost učení a umožňujeme jim zažít radost z úspěšně vyřešené situace. Rozvoj matematické gramotnosti je nedílnou součástí očekávaných výsledků učení. Matematickou gramotnost rozvíjíme prostřednictvím vhodně zvolené vzdělávací strategie.

Klíčové kompetence

Klíčové kompetence jsou základní dovednosti a schopnosti, které děti získávají během vzdělávání a které jsou nezbytné pro jejich úspěšný osobní a profesní život. U dětí s postižením přizpůsobujeme klíčové kompetence jejich specifickým potřebám a schopnostem.

Klíčové kompetence k učení

Děti se učí, jak se učit, což zahrnuje schopnost plánovat, organizovat a hodnotit své vlastní učení. Učí se vyhledávat a zpracovávat informace a aplikovat je v praxi, přičemž se zohledňují jejich individuální potřeby a tempo. Snažíme se, aby děti byly otevřené k objevování a poznávání světa kolem sebe. Mohlo dle svých schopností vyhodnocovat své pokroky v učení a tím rozvíjet i své kritické myšlení.

Klíčové kompetence komunikační

Vedeme děti k tomu, aby schopně a efektivně komunikovaly, vyjadřovaly své myšlenky a názory, naslouchaly druhým a využívaly různé komunikační prostředky. U dětí s postižením často využíváme alternativních a augmentativních komunikačních metod, jako jsou obrázkové karty nebo komunikační zařízení.

Klíčové kompetence k občanství a udržitelnosti

Učíme děti pomocí různých metod aktivně se zapojovat do občanského života, chápat a respektovat společenské normy a hodnoty a přispívat k udržitelnému rozvoji společnosti. Děti se učí dle svých individuálních možností o svých právech a povinnostech, o ochraně životního prostředí a o významu udržitelného rozvoje. Děti učíme pomocí různých metod (augmentativních), aby vyjadřovaly své myšlenky, prožitky a zkušenosti. Aby se učily komunikovat v běžných situacích s dětmi i s dospělými. Projevovaly se kultivovaně, v souladu se základními pravidly komunikace.

Klíčové kompetence osobnostní a sociální

Vedeme děti, aby rozvíjely svou osobnost, zvládaly emoce, spolupracovaly s ostatními, učily se dle svých individuálních možností řešit konflikty a respektovat odlišnosti. Učíme děti se sebereflexi, empatii, asertivitě a týmové práci, přičemž klademe důraz na individuální podporu a rozvoj sociálních dovedností. Pomáháme dětem chovat se v souladu se základními pravidly soužití a myšlenkami udržitelného rozvoje.

Klíčové kompetence k podnikavosti a pracovní

Podněcujeme děti k tomu, aby byly schopné projevit iniciativu, kreativitu, plánovat a realizovat projekty a efektivně pracovat v týmu. Děti učíme dle individuálních možností, jak být podnikavé, jak plánovat a organizovat práci, a jak spolupracovat s ostatními na dosažení společných cílů. Pomáháme dětem objevovat samo sebe, navazovat vztahy s ostatními.

Klíčové kompetence k řešení problémů

Učíme děti za podpory různých metod a individuálního přístupu, aby byly schopné identifikovat problémy, analyzovat je, hledat a navrhnout řešení a rozhodovat se na základě získaných informací. Učíme děti kritickému myšlení, logickému uvažování a rozhodovacím dovednostem, přičemž se zohledňují jejich individuální schopnosti. Rozvíjíme u dětí jejich nápady. Učíme děti využívat příležitosti, reagovat na změny. Vytvářet si základy pracovních dovedností a vztah k práci.

Klíčové kompetence kulturní

Rozvíjíme u dětí dle různých speciálních metod schopnost chápat a respektovat kulturní rozmanitost, aktivně se zapojovat do kulturního života a využívat kulturní zdroje. Děti učíme o různých kulturách, tradicích a hodnotách, a jak přispívat k bohatství kulturního života. Pomáháme dětem poradit si v běžných situacích, pracovat s chybou, zpracovávat informace. Reflektovat bezprostředně prožité situace.

Klíčové kompetence digitální

Učíme děti efektivně využívat digitální technologie, vyhledávat, hodnotit a využívat digitální informace a bezpečně se pohybovat v digitálním prostředí. Děti učíme základům práce s počítačem, bezpečnosti na internetu a využívání digitálních nástrojů pro učení. Pomáháme dětem poznávat a přijímat kulturní a uměleckou rozmanitost ve společnosti, vyjadřovat se uměleckými prostředky.

5. 3 Nastavení procesu pedagogického diagnostikování

Při vzdělávání dětí se specifickými potřebami vycházíme převážně z vlastních poznatků a získaných informací od rodičů, lékařských zpráv, ze spolupráce a zpráv od PPP a SPC, odborné literatury, dalšího vzdělávání a v neposlední řadě pro nás velmi důležitého pozorování a vlastního diagnostikování dětí v průběhu školního roku. To zahrnuje pozorování, záznamy o prospívání dětí. Hodnotíme rozvoj a učební pokrok každého dítěte. Písemně zaznamenáváme (vstupní informace o dítěti, jeho adaptaci na prostředí, herní aktivity dítěte, úroveň komunikace a jazykový projev, sebeobslužné dovednosti, rozumové znalosti a projevy, výtvarné a pracovní dovednosti, manuální zručnost, tělesnou vyspělost a zdatnost, chování a jednání dítěte ve vztahu k druhé osobě, jazykové, čtenářské, matematické dovednosti a klíčové kompetence), vedeme portfolia s pracovními listy, kresbou, výtvarnými pracemi a diagnostická portfolia (škálování dětí) – vše s datem.

5. 4. Způsob zajištění individuálního vzdělávání dětí na základě jejich potřeb, možností a zájmů

Naše mateřská škola poskytuje předškolní vzdělávání dětem s různým typem postižení. Přijímáme děti především se speciálními vzdělávacími potřebami. Východiskem našeho školního vzdělávacího programu je Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání. ŠVP chceme vytvořit tak, aby byl v souladu s rámcovými cíli RVP tak, aby respektoval a rozvíjel přirozenou schopnost dítěte učit se a jeho touhu po poznání okolního světa, poskytoval dětem informace o postojích, vztazích a hodnotách, na nichž je založena naše společnost; podporoval tělesné a duševní zdraví, pečoval o celkový, všestranný rozvoj dětí v podnětném a klidném prostředí; podporoval a pomáhal osvojit si co největší samostatnost, a tím snižoval závislost na pečujících osobách, s možností (pokud je to reálné) integroval do běžného života a připravoval na vzdělávání v základní škole.

Prostředkem k dosažení výstupů je získání klíčových kompetencí, důležitých pro osobní rozvoj každého dítěte. Jedná se o kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikační, kompetence osobnostní a sociální, podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, kulturní, digitální a k občanství a udržitelnosti. Volba metod a výchovných postupů vychází z individuálních a speciálních vzdělávacích potřeb dítěte, jeho možnostech, aktuálním fyzickým a psychickým stavu. Za účelem dosažení vytčených cílů používáme metody: hry, individuální přístup, speciálně pedagogické metody (reedukaci, kompenzaci, rehabilitaci), úzkou spolupráci s rodiči, spolupráci s odborníky, s pracovníky PPP, SPC, Nautis, s organizacemi a nadacemi.

Úspěšnost Školního rámcového programu, třídních vzdělávacích programů je přímo závislá na principech přístupu k dítěti:

dítě je hodnotou;

dítě je jedinečná a neopakovatelná osobnost, která má právo být sama sebou, být kladně přijímána, taková, jaká je;

rovnocennosti vztahu všech zúčastněných osob, vstřícnosti a důvěře;

podporování přirozeného rozvíjení a podněcování schopností dítěte,

uvádění získaných dovedností do souvislostí, do praxe;

podporování rodinné výchovy,

profesionální vystupování pedagogů.

Preferujeme spontánní učení, probíhající zejména v rámci hry, kterou se dítě zabývá na základě svého zájmu a vlastní volby. A to proto, že si uvědomujeme, že spontánní činnosti a hra jsou významnou součástí denního programu dětí se specifickými potřebami. Vedle spontánních činností a her jsou v naší mateřské škole nabízeny vzdělávací činnosti, které připravuje učitel v rámci kolektivních a individuálních činností, které jsou buď nepřímo řízené nebo řízené. V rámci vzdělávací činnosti zapojujeme prožitkové, projektové, badatelské, kooperativní, situační a sociální učení. Snažíme se předškolní děti připravovat na základní vzdělávání tak, aby umožňovalo dítěti postupně se adaptovat na změnu prostředí, přijímat nové povinnosti a výzvy, přijmout sociální roli žáka.

6 Vzdělávací obsah

Obsah předškolního vzdělávání vychází ze čtyř základních oblastí:

6.1 Dítě a jeho tělo:

(naše tělo se pohybuje v prostoru)

Cílem je osvojit si zdravý životní styl. Podporovat fyzickou pohodu dítěte, zlepšit tělesnou, pohybovou a zdravotní kulturu, přiměřeně, s ohledem na specifické potřeby dítěte, rozvinout pohybové a manipulační dovednosti, mít zdravé životní návyky a postoje.

Tělo, smysly a biologické potřeby:

Zaměřujeme se na to, aby děti před nástupem do základní školy uměly dle svých individuálních možností:

Orientovat se na svém těle, pojmenovat jeho části a znát jejich funkce

Zachovávat správné držení těla

Rozlišovat svět pomocí všech smyslů

Naplnňovat své biologické potřeby

K dosažení cílů využíváme protahovací i posilovací cviky, které zařazujeme do ranního cvičení.

Střídáme pohybové a klidové činnosti. Upevňujeme u dětí fyzický rozvoj a pohybový rozvoj, orientaci v prostoru, pohybovou koordinaci, hrubou motoriku, jemnou motoriku, koordinaci oko ruka, oko noha. Pohybové hry a činnosti zaměřujeme na seznamování se s vlastním tělem, pojmenovávání jeho částí, včetně vzájemných vztahů a funkcí, i postupné rozeznávání detailů. Rozšiřujeme postupně, dle individuálních schopností dětí, slovní zásobu dětí při pojmenovávání částí těla (rameno, paže, loket, koleno, chodidlo, pata, názvy prstů, čelo, krk, břicho) a vnitřních orgánů (srdce, mozek, plíce, žaludek, střeva). Učíme děti rozeznávat vzájemné vztahy mezi částmi vlastního těla dítěte (na hlavě máme uši, nos, pusku, oči, ale i tváře, čelo, bradu a rty; hlavu máme na krku). Při pohybových hrách a cvičeních podporujeme orientaci v tělesném schématu dítěte. Využíváme k tomu převážně písničky a říkadla, která se hodí do tématu týdne, dále skládačky a encyklopedie pro podporu znalostí o lidském těle.

Během celého dne podporujeme u dětí správné držení těla. V případě potřeby volíme korektivní cvičení podle individuálních potřeb dětí. Nabízíme dětem během dne pohybové hry a činnosti, které vedou k vyrovnávání svalových dysbalancí (zkrácené a ochablé svaly). Při záměrných pohybových činnostech dbáme na zachovávání správné výchozí polohy i poloh v průběhu cviku. Ve spolupráci s rodiči a odborníky řešíme případné vznikající nedostatky v držení těla dětí.

Smyslové vnímání je pro poznávání světa v předškolním věku zásadní, a proto ho ve všech činnostech přiměřeně situacím využíváme a rozvíjíme. Během dne nabízíme dětem činnosti, které podporují zrakové i sluchové vnímání a rozlišování. Vytváříme příležitosti pro poznávání světa také pomocí dalších smyslů – hmatu, čichu a chuti, a to zejména v ranním kruhu, hlavní činnosti a během pobytu venku. Pozorujeme a zkoumáme s dětmi různé objekty se zapojením všech smyslů (pozorujeme přírodu, posloucháme zpěv ptáků, čicháme ke květinám, hmatem poznáváme přírodniny).

Prostřednictvím her a dalších činností během dne posilujeme hmatovou, sluchovou a zrakovou paměť (postřehové hry, Kimovy hry). Nabízíme činnosti, při kterých dítě porovnává hmatové a zrakové vjemy. Využíváme zrakovou i sluchovou analýzu a syntézu (skládání puzzle, zvukové hry, hra na hudební nástroj atd.). Při ochutnávání podporujeme rozlišování a pojmenování vjemů (slané, hořké, sladké, kyselé, horké, studené, hladké, hrubé, měkké, tvrdé). Využíváme i vytváříme společně s dětmi smyslové a další hry (obrázkové pexeso, ale také čichové, sluchové, hmatové pexeso).

Experimentujeme s chutěmi a vůněmi. Uplatňujeme respektující přístup a vstřícnost k individuálním potřebám dětí. Vedeme děti k uvědomění si jejich biologických potřeb. Vytváříme podmínky pro vyjádření pocitů a biologických potřeb dětí (hlad, žízeň, chlad, horko). Podporujeme děti, aby vhodnou formou, vzhledem k situaci, sdělovaly své biologické potřeby bez obav. Prostřednictvím

Střední škola a Mateřská škola, Aloyse Klara, Vídeňská 756/28, 142 00 Praha 4

běžných situací i formou námětových her podporujeme toleranci dětí k projevům biologických potřeb ostatních. Plánujeme denní režim tak, aby uplatňoval základní zdravotní preventivní návyky, zdraví a bezpečí dětí. Dítě využívá poznatky o fungování lidského těla k podpoře vlastního zdravého způsobu života, rozlišuje jednotlivé etapy lidského života.

Pohyb, hrubá a jemná motorika

V naší mateřské škole si velmi dobře uvědomujeme, jak jsou pro děti se specifickými potřebami důležité pohybové dovednosti. Mateřskou školu navštěvuje většina dětí, které mají často problémy jak s jemnou, tak i s hrubou motorikou. Proto se již od samotného nástupu do mateřské školy snažíme, za spolupráce rodičů a lékařů, zdokonalovat u dětí pohybové dovednosti, jemnou a hrubou motoriku. Na tyto dovednosti se zaměřujeme po celou dobu pobytu dětí v MŠ. Z těchto důvodů se snažíme vytvářet dětem příznivé podmínky a poskytujeme jim prostor, čas a pomůcky pro pohybové činnosti.

Podporujeme přirozený pohyb dětí, který rozvíjí tělesnou zdatnost a obratnost, zdokonaluje hrubou a jemnou motoriku, orientaci v čase a prostoru. Využíváme různé formy her a pohybových činností pro posilování osobnostních vlastností a postojů i prosociálního chování dětí.

K dosažení cílů využíváme: lokomoční činnosti, míčové hry, sezónní činnosti, turistiku; manipulační činnosti s předměty, nástroji, náčiním a různorodým materiálem; dechová, relaxačně uvolňující cvičení, prvky jógy; smyslové a psychomotorické hry; konstruktivní a grafické činnosti; hudební a hudebně-pohybové činnosti; pracovní a sebeobslužné činnosti; osvojování návyků zdravého životního stylu; poznávací činnosti o zdraví a lidském těle. Nabízíme pestré, podnětné a bezpečné prostředí, vhodné pro volný pohyb dětí. Využíváme zahradu, hřiště, okolí školy a volnou přírodu.

Podporujeme pohyb dětí v přírodním i uměle vytvořeném terénu (chůze a běh do kopce i z kopce, podlézání, přeskakování, klouzání, brodění, přelézání). Nabízíme dětem činnosti rozvíjející jejich obratnost (rovnovážná, rytmická a koordinační cvičení, hry podporující orientaci v prostoru). Vedeme děti k pohybu na nerovnostech i na různém povrchu (tráva, sníh, led, písek, kameny, voda).

K pohybovým hrám využíváme různé pomůcky (herní prvky na zahradě, lana, boby, lopaty na sněhu). Zaměřujeme se na koordinaci pohybů těla, ruky a oka. Nabízíme pestré a různorodé podněty rozvíjející manipulační dovednosti, koordinaci očí a končetin (házení, chytání, koulení, kopání, odbíjení). Podporujeme a zařazujeme kooperativní pohybové činnosti ve dvojicích či skupinách.

Jemnou motoriku rozvíjíme při zacházení s běžnými předměty a při každodenních činnostech. Zapojujeme děti do běžných každodenních činností, podporujeme je v jejich samostatnosti (šroubování, zapínání zipů a knoflíků, stříhání, krájení). Přizpůsobujeme volbu pomůcek a materiálů úrovni jemné motoriky každého konkrétního dítěte. Prostřednictvím pestré nabídky činností podporujeme zdokonalování jemné motoriky i tvořivost, představivost a spolupráci dětí (muchlání, navlékání, lepení, stavění ze stavebnic, vyšívání). Formou hry a situačního učení zvyšujeme u dětí pohyblivost rtů a jazyka i uvolnění ramen, krku a čelistí (foukání, kloktání, olizování, prskání). Rozvíjíme motoriku mluvidel pěveckými činnostmi, podporujeme tak i správné dýchání do břicha a hrudníku.

V mluvené komunikaci používá osvojené jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru a dané komunikační situaci.

Grafomotorika

je soubor účelně vykonávaných pohybů, které umožní dítěti graficky se projevovat. Odvíjí se od dobře uvolněné paže a ruky i posílených svalů prstů. Tyto dovednosti jsou důležité pro správné držení kreslicího a psacího náčiní i pro přiměřený tlak na něj. Nabízíme dětem různorodé činnosti, které podporují zdokonalování jemné motoriky. Zařazujeme manipulační činnosti s různými materiály (mačkání a trhání papíru, válení a koulení plastelíny, keramické hlíny, hnětení těsta). Podporujeme děti v činnostech, při kterých zpřesňují jemnou motoriku a spontánně uvolňují rameno, loket a

Střední škola a Mateřská škola, Aloyse Klara, Vídeňská 756/28, 142 00 Praha 4

zápěstí (přenášení materiálů špetkovým úchopem, manipulace s pinzetami a kolíčky na prádlo, kresba na velkou plochu, kresba ve stoje a v kleče, kresba prstem do písku, mouky, sněhu). Pro grafické vyjádření nabízíme dětem i netradiční pomůcky (klacíky, molitanové houbičky, barva nanesená na kolech autíčka, na provázku). Zařazujeme psychomotorická cvičení, která napomáhají k rozvoji grafomotorických dovedností.

Praktický život

Uvědomujeme si, jak je důležité u dětí se specifickými potřebami rozvoj sebeobsluhy. Učíme děti, jak se o sebe postarat, což zvyšuje jejich nezávislost a sebevědomí. Schopnost zvládat základní sebeobslužné činnosti, jako je oblékání, osobní hygiena a stolování, jim dává pocit kompetence a úspěchu. Osvojení sebeobslužných dovedností je klíčové pro budoucí úspěch dětí ve škole a v životě. Tyto dovednosti jim pomáhají být více soběstačné a připravené na různé životní situace. Sebeobslužné aktivity, jako je zapínání knoflíků, čištění zubů nebo používání příboru, pomáhají rozvíjet jemnou a hrubou motoriku dětí. Dětem připravujeme prostředí tak, aby podporovalo samostatnost a nezávislost dětí. Dětem jsou všechny sebeobslužné pomůcky plně k dispozici. Motivujeme děti k převzetí vlastní aktivity při řešení různých situací. Iniciativu dětí cíleně oceňujeme, a tak podporujeme vnitřní zájem dítěte o rozvoj vlastní aktivní role. Snažíme se být příkladem v řešení běžných denních situací (utírání rozlitého čaje, úklid svého stolu). Dáváme dětem prostor, aby se podílely na přípravě některých jídel (mazání, krájení). Učíme děti se samostatně stravovat (dbáme na správný úchop lžice, vidličky a nože). Učíme děti si připravovat místo ke stolování (prostřou si, nalijí si nápoj, skládají ubrousky, přinesou si židli). Učíme děti a pomáháme jim, aby se samostatně staraly o čistotu svého zevnějšku (převléknou si polité tričko, zašpiněné kalhoty, očistí si boty). Děti společně s asistentem využívají úklidové pomůcky a samostatně pečují o pořádek (zametou drobký, uklidí hračky).

Fyzická zdatnost

Podporujeme u dětí fyzickou zdatnost tím, že nabízíme dětem činnosti podporující jejich odolnost (pobyt v přírodě). Chůze v přírodě, honičky, zdolávání překážek, cvičení na stanovištích. Nabízíme dětem hry a činnosti, které jim umožňují koordinovat lokomoci a udržovat stabilitu. Podporujeme spontánní všestranný pohyb dětí. Pro pohyb využíváme přírodní prostředí (hry v lese, běh mezi stromy, lezení přes kameny). Připravujeme ve vnitřním i venkovním prostředí nabídku pohybových činností. Podporujeme děti ve vlastním vytváření překážkových drah, nabízíme jim rozmanité nářadí, náčiní a jiné pomůcky. Vedeme děti k vzájemné pomoci při přípravě i v průběhu pohybových činností.

Ochrana zdraví

V předškolním vzdělávání je velmi důležitý nácvik hygieny u dětí, protože si v tomto období děti vytváří hygienické návyky pro celý život. Z hlediska hygieny a péče o zdraví je potřebné znát své tělo i funkce jeho jednotlivých částí. Zvnitřnění základních hygienických návyků a automatizace jejich provádění jsou důležitou součástí rozvoje dítěte v předškolním věku. Proto v naší mateřské škole využíváme preventivních programů a spolupracujeme s odborníky v oblasti zubní hygieny, které dětem formou her vysvětlují základy správného čištění zubů. Využíváme rituály, strukturovaného učení a tím cíleně děti podporujeme v péči o osobní hygienu a porozumění jejímu významu (mytí a utírání rukou, česání vlasů, používání toaletního papíru a splachovacího zařízení, používání kapesníku). Jdeme dětem příkladem v uplatňování dalších základních hygienických návyků (kýchání a kašláním se zakrytými ústy). Reagujeme na vzniklé situace a vysvětlujeme dětem nutnost dodržování hygienických zásad (výměna znečištěného oblečení). Učíme děti formou her rozlišovat co zdraví škodí a co prospívá. Dítě využívá poznatky o fungování lidského těla k podpoře vlastního zdravého způsobu života, rozlišuje jednotlivé etapy lidského života. Učíme děti dodržovat pravidla bezpečného pohybu a pobytu v různém prostředí, dítě prokáže zodpovědné jednání při styku s neznámými osobami, předměty a látkami.

6. 2 Dítě a jeho psychika:

(hrajeme si, povídáme, počítáme, objevujeme a věříme si)

Cílem je podporovat duševní pohodu dítěte, jeho psychickou zdatnost a odolnost, rozvoj jeho intelektu, řeči a jazyka, poznání a myšlenkových procesů a funkcí, fantazie, představivosti citů a vůle. Zaměřujeme se na oblasti:

Poznávací schopnosti:

pozornost, soustředění, paměť (sluchová, zraková, čichová, hmatová, pohybová, chuťová, slovní, větná), krátkodobá – střední – dlouhodobá;

vnímání (zrakové, sluchové, hmatové, čichové, chuťové, kinestetické),

tvořivost, vynalézavost, fantazie,

rozlišování obrazných znaků a symbolů,

grafické vyjadřování,

základní matematické představy, pojmy číselné a početní operace, geometrické tvary, třídění,

časoprostorová orientace, prostorová orientace,

rozvoj jazykových schopností,

rozvoj kreativity a fantazie,

řešení problémů, učení,

rozvoj sociálních dovedností (spolupráce ve skupině, empatie a porozumění)

K dosažení cílů využíváme: přímé pozorování kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností, motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností, konkrétní operace s materiálem, spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty, smyslové hry, námětové hry a činnosti, hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii, řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant, hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti, činnosti zaměřené na vytváření pojmů a osvojování poznatků, činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů, hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině, počítání, třídění, stavění staveb, skládání puzzle.

Sebepojetí, autonomie a emoce:

Sebeovládání a přizpůsobivost, sebevědomí, sebeuplatnění (pravidelně chválíme děti za jejich úspěchy, vystavujeme práce dětí, podporujeme samostatnost, spolupráci s ostatními, kreativní činnost, sebehodnocení, rozhodování, vůli, vytrvalost, city a jejich projevy). Respektujeme individuální specifika dítěte v rychlosti a rozsahu osamostatňování. Podporujeme osamostatnění tím, že nabízíme dítěti otevřený vztah s učitelem/učitelkou jako bezpečný most do dětského společenství a k získání autonomní role dítěte ve skupině. V průběhu školního roku sledujeme, jak dítě zvládá odloučení od rodičů. Pomáháme dítěti se adaptovat na prostředí mateřské školy. Umožňujeme dětem si do MŠ nosit plyšáky. Úzce spolupracujeme s rodiči při osamostatňování dítěte. Průběh adaptace na MŠ zaznamenáváme do složky dětí. Nabízíme činnosti podporující aktivní roli dítěte ve dvojici, malé či větší skupině, ve třídě, kdy dítě samo přebírá určitou roli v kooperativní hře, ve skupinové činnosti; dítě reaguje na otevřenou nabídku realizovat konkrétní činnost či úkol. Pořádáme dopolední akce a výlety mimo areál školy a umožňujeme tak dětem se osamostatňovat. Vedeme děti k uvědomění si vlastních emocí, formulování emocionálních potřeb. Poznáváme s dětmi, že emoce jsou přirozenou součástí prožívání a jsou spojeny s fyziologickými projevy. Využíváme dětskou literaturu a různé druhy příběhů, které přináší zkušenost postav s emocemi. Identifikujeme emoce i za pomoci obrázků a popisujeme je. Vytváříme dětem emocionálně bezpečné prostředí, s adekvátním množstvím rozmanitých podnětů, které jim umožní jejich emocionalitu a prožívání kultivovat ve vztahu k sobě i druhým. Využíváme přirozeně vzniklých situací a nabízíme činnosti, které umožní dítěti rozvíjet pozitivní emoční ladění ve vztahu k sobě, druhým dětem a dospělým. Poskytujeme dětem vzory pro vhodné prožívání emocí a způsobů jejich naplňování. Ve spolupráci s rodinou zajišťujeme dětem prostředí, které není přehlcené podněty, aby nedocházelo k přetížení jejich

Střední škola a Mateřská škola, Aloyse Klara, Vídeňská 756/28, 142 00 Praha 4

emocionálního prožívání a rozvíjí citové vazby. Vytváříme příležitosti pro setkávání dítěte s jiným dítětem, setkávání dítěte s dětmi z jiných skupin i tříd. Tím rozšiřujeme jejich možnosti navazovat kamarádké vztahy a citové vazby. Iniciujeme běžný kontakt dětí s dalšími dospělými v mateřské škole. Podporujeme proto dítě, aby aktivně vstupovalo do her a různých typů činností a vyvíjelo volný úsilí při dosahování svého cíle. Současně ho podporujeme v tom, aby vnímalo jako přirozené, že ne vše se ihned zdaří a že chyba je přirozená součástí učení a našeho života.

Myšlenkové operace a procesy:

V naší mateřské škole se děti učí pravidelnosti, symetrii, rytmu a zákonitostem prostřednictvím různých aktivit, které jsou přizpůsobeny jejich individuálním potřebám a schopnostem. Tyto koncepty jsou důležité pro rozvoj jejich kognitivních a motorických dovedností. Pravidelnosti, rytmus, symetrie a zákonitosti jsou přirozenou součástí mnoha rovin našeho života. Jejich sledování v rozmanitých prostředích a na různých tématech významně obohacuje rozvoj dítěte. Proto využíváme převážně běžné situace a prostředí pro jejich uplatnění a sledování. Volíme vhodné situační učení a aktivity, které navrhujeme tak, aby byly zábavné a zároveň vzdělávací, což dětem umožňuje učit se prostřednictvím hry a praktických zkušeností.

Pravidelnost: děti učíme pravidelnému dennímu režimu (dětí s poruchou autistického spektra pomocí schémat), což jim pomáhá cítit se bezpečně a orientovat se v čase. Pravidelný denní režim, jako je čas na svačinu, čas na hru, čas na odpočinek, pomáhá dětem pochopit koncept pravidelnosti. Dále volíme hry a úkoly, které se pravidelně opakují, jako je například střídání barev tvarů (využíváme k tomu celou řadu předmětů z běžného života, které máme k dispozici v MŠ, ale i venku v přírodě).

Rytmus: je pro předškolní děti velmi důležitý, protože přispívá k rozvoji několika klíčových dovedností. Motorické dovednosti (koordinace pohybů, rovnováhy), jazykové dovednosti (rytmické říkanky a písničky, paměť), sociální dovednosti (spolupráce, poslouchání), kognitivní dovednosti (matematické myšlení a logické myšlení). Aktivity jako tleskání do rytmu, tanec nebo hraní na hudební nástroje pomáhají dětem rozvíjet koordinaci a jemnou motoriku. Rytmické pohyby, jako je skákání nebo chůze do rytmu, zlepšují rovnováhu a celkovou pohybovou koordinaci. Rytmické říkanky a písničky: Pomáhají dětem rozvíjet jazykové dovednosti, jako je výslovnost, slovní zásoba a porozumění struktury jazyka. Opakování rytmických básniček a písniček posiluje paměť a schopnost zapamatovat si informace. Hry a aktivity, které zahrnují rytmus, často vyžadují spolupráci s ostatními dětmi, což podporuje týmovou práci a sociální interakce. Děti se učí naslouchat a reagovat na rytmus, což zlepšuje jejich schopnost soustředit se a poslouchat pokyny. Rytmus pomáhá dětem pochopit základní matematické koncepty, jako je počítání, vzory a posloupnosti. Rytmické aktivity podporují rozvoj logického myšlení a schopnost rozpoznávat a vytvářet pravidelné vzory.

Symetrie: pomáhá předškolním dětem rozvíjet různé dovednosti. Vizuální a motorické, kognitivní kreativitu, sociální dovednosti, sebedůvěru. Učíme děti rozpoznávat a vytvářet symetrické vzory, což zlepšuje jejich schopnosti vidět a chápat vizuální struktury, pracujeme se symetrickými tvary a objekty. Symetrii využíváme v kreslení obrázků, nebo skládání stavebnic, a tím rozvíjíme jemnou motoriku, koordinaci ruky a očí, zařazujeme pohybové hry, zrcadlové cvičení, které zlepšuje hrubou motoriku a koordinaci celého těla. Pracujeme se symetrickými tvary a vzory, využíváme je k počítání, třídění a porovnávání. Učíme děti experimentovat s různými materiály a technikami.

Zákonitosti: Rozvoj zákonitostí u předškolních dětí je klíčový pro jejich matematické a logické myšlení. Pro rozvoj zákonitostí u dětí využíváme zejména třídění, řazení předmětů podle barev, velikosti, tvarů a poté je řadíme podle určitého pravidla (od nejmenších po největší atd.). děti mohou hledat rozdíly mezi dvěma podobnými obrázky, což jim pomáhá rozvíjet pozornost k detailům a logické myšlení. Děti staví podle předlohy, instrukcí, to podporuje jejich prostorové vnímání a schopnosti následovat instrukce. Zařazujeme jednoduché hádanky pomocí obrázků, které vyžadují logické myšlení a řešení.

Střední škola a Mateřská škola, Aloyse Klara, Vídeňská 756/28, 142 00 Praha 4

Představivost, fantazie, tvořivost

Uvědomujeme si, jak důležitým předpokladem pro úspěch dítěte v učení i běžném životě je využívat svou představivost, fantazii a tvořivě přistupovat k různým úkolům a situacím. Proto v mateřské škole vytváříme příležitosti a podněty, které budou stimulovat zájem dítěte o rozmanité způsoby vyjadřování představ (umělecké, literární, pohybové, polytechnické). Podněcujeme u dítěte zájem o zachycování skutečnosti ze svého okolí a vyjadřování svých vjemů pomocí různých technik i s využitím digitálních technologií. Vytváříme atmosféru podporující zaujetí dítěte pro činnost a podporujeme individuální vyjádření dítěte. Nabízíme dětem hudební, výtvarné, literární, pohybové a jiné podněty, při nichž mohou rozvíjet své představy a zpracovávat je podle své fantazie. Připravujeme pro děti rozmanité vyjadřovací prostředky tak, aby si mohly samy vybrat způsob svého vyjádření. Tím podporujeme vnitřní motivaci dítěte pro činnost a variabilitu realizace. Zaznamenáváme průběh i výsledky činností dětí pořizováním fotografií a videozáznamů, využíváme tyto výstupy pro společné sdílení s dětmi i rodiči. Ukazujeme tak dětem možnosti využití digitálních technologií. Při hře asistent pedagoga pomáhá dětem rozehrát hru s dětmi na role, například na lékaře, kuchaře atd. Poskytujeme dětem různé materiály, aby mohly tvořit a vyjadřovat své nápady. Povzbuzujeme děti, aby vytvářely své vlastní příběhy. Při pobytu venku objevovaly a prozkoumávaly přírodu. Podporujeme u dětí kreativitu a představivost v každodenních činnostech, které jsou součástí běžného života a především ve hře, která je v předškolním věku pro děti přirozená.

Jazyk a řeč

Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, porozumění, naslouchání). Rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (hudební, výtvarné, dramatické, pohybové). K dosažení cílů využíváme: artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry; hry se slovy, slovní hádanky; společné diskuze a rozhovory, vlastní vyprávění, dokončování příběhů, popletené pohádky, příběhy; vyřizování vzkazů a zpráv; poslech čtených a vyprávěných pohádek a příběhů; návštěvy divadelních a zábavných pořadů; dramatizace, recitace, zpěv; prohlížení knížek, leporel, časopisů, encyklopedií, atlasů, fotografií, vlastní vyprávění dle obrázku; přímé pozorování objektů a jevů; přímá manipulace s materiálem / přiřazování, porovnávání, třídění apod.; smyslové hry; námětové hry a činnosti; experimenty s předměty a materiálem; hry a činnosti zaměřené k řešení problému, cvičení paměti, pozornosti a soustředění; činnosti umožňující samostatné vystupování, vyjadřování, rozhodování; hry, vyžadující pozornost, vytrvalost a sebeovládání; estetické a tvůrčí aktivity (výtvarné, dramatické, pohybové apod.); tematické hry; výlety do okolí, návštěvy kulturních akcí.

Předčtenářské dovednosti

Rozvoj předčtenářských dovedností je zásadní pro celkový rozvoj dítěte a jeho budoucí úspěch ve škole, proto v mateřské škole dáváme dětem prostor k tomu, aby měly přístup ke knihám a časopisům a mohly si tak vybrat podle svého zájmu, které knihy, časopisy si prohlédnou. Odebíráme časopis Sluníčko, ze kterého čerpají pedagogové, ale zároveň je nabízené i dětem k prohlížení. Děti vedeme k tomu, aby si mohly vybrat knihy nebo časopisy podle svého zájmu. Vytváříme podnětné prostředí, ve kterém mají děti k dispozici pestrou nabídku knih, vhodný prostor. Uvědomujeme si, že je důležitý i náš přístup ke knihám a ke čtení. Pro dobrou orientaci v běžném životě je pro děti se specifickými potřebami užitečné, postupně ve vhodných situacích zprostředkovat porozumění jednoduchým symbolickým jazykům, piktogramům i znakům. Například využíváme piktogramy pro vytvoření schématu (záznam počasí, program dne). Zaměřujeme pozornost na symboly, piktogramy a znaky v okolí školy. Velmi často využíváme i digitálních pomůcek. Společně s dětmi využíváme knihy, časopisy a jiné textové či obrazové materiály. Do čtenářských chviliek zařazujeme reflexi, kdy mají děti možnost vyjádřit svůj názor, sdílet své pocity a rozhodovat se, co chtějí dál číst nebo co se potřebují dále dozvědět. Vytváříme respektující prostředí, ve kterém mají děti zájem reagovat na

Střední škola a Mateřská škola, Aloyse Klara, Vídeňská 756/28, 142 00 Praha 4

texty, vyprávět, vyjadřovat a sdílet své zážitky. Vedeme děti ke sdílení svých prožitků z četby různými způsoby. Využíváme různé metody, kdy děti mohou dokumentovat a zdůvodňovat svá zjištění.

Předmatematické představy

Předmatematické dovednosti jsou klíčové pro rozvoj základních matematických představ a logického myšlení u dětí v předškolním věku. Tyto dovednosti zahrnují schopnost rozpoznávat a porovnávat množství, tvary, velikosti, orientaci v prostoru a časové pojmy. Rozvíjení těchto dovedností pomáhá dětem připravit se na formální matematické vzdělávání ve škole.

Naším cílem je, aby se děti před vstupem do školy naučily rozřadit, vybrat, spárovat a zkombinovat věci na základě jejich vlastností. K tomu využíváme materiál, který je k dispozici jak v MŠ, tak v přírodě. Zařazujeme během dne hry s geometrickými tvary, číselné písničky a básničky, hry s časem (např. dějová posloupnost podle obrázků). Předmatematické dovednosti se snažíme zařazovat do všech činností během dne. Využíváme stavebnic a konstrukčních her. Zařazujeme do her a do programu třídění předmětů podle barev, velikosti, podobnosti, materiálu atd. Využíváme půlených obrázků a puzzlí. Hry s čísly. Využíváme digitálních pomůcek. Využíváme situace a zařazujeme činnosti na různá témata tak, aby se dalo provádět párování, třídění a vytřídění. Dítě zkoumá objekty z pohledu různých vlastností jedním nebo více smysly. Společně s dětmi vyfotografujeme jednotlivé fáze děje (stavíme hrad, kreslíme obrázek, ukusujeme banán). Vytvořené fotografie využijeme pro rekonstrukci děje, který jsme s dětmi prožili. U některých dětí vedeme prožitkový deník, který používají i doma. Z důvodu bezpečnosti opakujeme, kterými směry se rozhlížíme při přecházení silnice. Při komunikaci využíváme slovních spojení určujících polohu v různých situacích (postav se vedle, sedni si mezi, polož knihu nahoru do police, lžíci dej vpravo od talíře).

6. 3 Dítě, ten druhý a společnost:

Adaptace v novém prostředí a socializace ve společnosti

(kamarádíme se a máme se rádi)

Cílem je podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému. Naučit žít dítě mezi lidmi, zvládat děje a změny, které život přináší.

Zaměřujeme se na:

komunikaci s dětmi, spolupráci při činnostech,

komunikaci s dospělým,

adaptaci v novém prostředí,

sociabilitu,

socializaci, kamarádství, spolupráci.

K dosažení cílů využíváme: vstřícnou komunikaci, ohleduplné chování; společenské hry a aktivity; činnosti ve dvojicích a skupinkách se vzájemnou pomocí; hry podporující dětská přátelství; hry s určenými pravidly; komunikativní kruh, společné řešení konfliktů a sporů; hry a činnosti podporující ohleduplnost a ochotu podřídit se druhému; poslech příběhů a pohádek na téma vztahů mezi lidmi.

Základy etikety a morální hodnoty:

Učíme děti se chovat zdvořile, ohleduplně, laskavě, empaticky v kontaktu s dospělými a dětmi. Děti učíme nápodobou. Jdeme dětem příkladem. Chováme se během dne zdvořile, šetrně k věcem, hračkám. Navštěvujeme s dětmi různá místa a prostředí, která vyžadují specifické chování. Učíme se nahlížet na otázky spravedlnosti v různých situacích kolem nás. Učíme se pravidla společenského soužití. Diskutujeme s jednotlivci i skupinou dětí jejich potřeby a způsoby naplnění. Pravidla ve třídě utváříme spolu s dětmi v návaznosti na aktuálně vzniklé situace, společně vytváříme vizualizaci, kterou vyvěsíme na viditelném místě. Učíme děti pracovat s pravidly. Pozorujeme, zda si děti pravidla osvojily. Podporujeme děti v uvědomění významu pravidel pro harmonické soužití ve třídě, ale také v

Střední škola a Mateřská škola, Aloyse Klara, Vídeňská 756/28, 142 00 Praha 4

soužití ve společnosti. Učíme děti dodržovat pravidla her a jiných činností. Děti se učí řešit konflikty dohodou. Učíme děti, že jejich názor je pro nás důležitý.

Svět lidí a kultury:

Naším cílem je uvést dítě do společenství ostatních lidí, do světa kultury a umění. Naučit dítě přijmout všeobecně uznávané společenské, morální a estetické hodnoty, utvářet společenskou pohodu.

Podporujeme rozvoj podvědomí dítěte o místě, kde žije. Rozvíjíme kladný vztah dítěte k naší zemi, podvědomí o České republice, státních symbolech, tradicích a historii naší země. Učíme děti přijímat rozmanitost lidí a vnímat je jako přirozenou. Seznamujeme děti s digitálním světem, jednáním a chováním v něm. Učíme děti identifikovat rizikové chování a obezřetnosti při setkání s neznámými dětmi a dospělými.

Zaměřujeme se na:

společenská pravidla a návyky, zařazení do třídy, skupiny, kulturu, umění.

K dosažení cílů využíváme: nabídku kultivovaného a pohodového prostředí; každodenní poznávání spravedlnosti, pravdy, upřímnosti; poznávání hodnoty lidské práce, odměna za vykonanou práci; různorodé společenské hry a skupinové práce; hry podněcující tvořivost a estetické vnímání; vytváření estetického prostředí dětskými pracemi, ilustrátory, malíři; návštěva kulturních, uměleckých a historických míst; ukázka lidové slovesnosti, literatury, hudby, výtvarného umění, tradic a zvyků.

Základy estetického a kulturního vnímání a vyjadřování:

(tvoříme, malujeme, kreslíme, modelujeme, zpíváme, tancujeme, vyprávíme, dramatizujeme)

Učíme děti prostřednictvím vokálních, instrumentálních a hudebně pohybových činností. Vytváříme příležitosti ke hře na tělo. Využíváme hudební i improvizované nástroje. Využíváme receptivní činnosti pro poslech říkadel, hudebních skladeb a písní. Propojujeme činnosti vokální, rytmické a hudebně pohybové, instrumentální a poslechové, podporujeme tvořivost dětí. Vybíráme vhodnou hudební produkci pro podporu pohybových činností. Propojujeme dětské písně s pohybovým a instrumentálním doprovodem. Respektujeme charakter písní a doplňujeme je dechovými, artikulačními a hlasovými cvičeními. Vybíráme časově přiměřené poslechové skladby seznamující děti s hudebními nástroji, s hudebními žánry, druhy a styly. Hudbu propojujeme s pohybem, výtvarnými činnostmi a relaxací. Využíváme činnosti zaměřené na poznávání a rozlišování různých rolí. Vytváříme prostředí inspirující děti k improvizaci a ke spontánní dramatické hře ve skupině. Propojujeme divadelní zážitky – divadlo MŠ. Zapojujeme děti do her, cvičení a tvořivých činností, v nichž dítě získává, upevňuje a rozvíjí základní reprodukční, interpretační tvůrčí dovednosti. Nabízíme příležitosti pro tvůrčí činnosti a podporujeme experimentování s rozmanitými materiály. Podporujeme tvoření z improvizovaných, tradičních a přírodních materiálů. Podporujeme fantazii dětí, kultivujeme estetické vnímání a tříbení vkusu. Nabízíme příležitosti pro tvůrčí činnosti a podporujeme experimentování s rozmanitými materiály. Podporujeme tvoření z improvizovaných, tradičních a přírodních materiálů. Podporujeme fantazii dětí, kultivujeme estetické vnímání a tříbení vkusu.

6. 4 Dítě a svět:

(vnímáme přírodu a svět kolem nás) – tradice, kultury ...

Cílem je učit dítě rozumět přírodě a lidem, světu okolo nás. Vytváření základů pro odpovědný postoj dítěte k životnímu prostředí. Naučit dítě vnímat a přizpůsobit se různým změnám. Orientovat se v blízkém prostředí, v širším prostředí. Poznat objekty živé a neživé přírody. Poznávat vlastnosti objektů a přírody. Rozpoznávat a pojmenovat jevy a děje na Zemi.

Zaměřujeme se na:

poznatky, sociální informovanost, adaptabilitu ke změnám, vztah k životnímu prostředí.

Poznávání světa a přírody

K dosažení cílů využíváme: poznávání přírody, kultury a techniky; sledování jevů a dějů v nejbližším okolí; manipulaci a experimentaci s různými materiály a surovinami; motivované hravé aktivity, hry s ekologickou tematikou; pozorování a poznávání životního prostředí, poznávání ekosystémů; pěstitelské a chovatelské činnosti; vlastní péči o školní prostředí, zahradu a blízké okolí; práci s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií; poznávání místní kultury a prostředí; poznávání jiných kultur formou besed, přednášek apod.; hry na otázky a odpovědi, diskuze nad problémy v oblasti ekologie, ochrany zdraví před působením škodlivin, o zdraví člověka.

Životní prostředí a jeho ochrana

V mateřské škole vedeme děti k samostatné péči o prostředí v blízkém okolí. Dáváme dětem možnost prožít pocit radosti z vlastní i společné práce a jejích výsledků. Zdůvodňujeme význam udržování pořádku pro nás i životní prostředí. K tomu využíváme obrázky, knihy, prostředí kolem mateřské školy, smyslovou zahradu. Ukazujeme dětem vlastním příkladem, jak aktivně přistupovat k udržování pořádku a k péči o blízké prostředí. Používáme řadu pomůcek a nářadí, využíváme zkušenosti dětí. Povídky si s pomocí obrázků a knih s dětmi o tom, co nám udržování pořádku přináší. Při pobytu venku dbáme na pořádek, všímáme si případného nepořádku a reagujeme na něj. Používáme ochranné prostředky. Na Den Země seznamujeme děti s činnostmi, které pozitivně ovlivňují životní prostředí a upozorňujeme na ty, které životnímu prostředí škodí. Na příkladech dětem ukazujeme důsledky necitlivého zásahu do přírody, a naopak šetrné péče. Pozorujeme, experimentujeme, měníme podmínky, co životnímu prostředí škodí nebo prospívá. Zapojujeme děti, rodiče a komunitu do ekologicky zaměřených programů a výzev – eko hrátky. Učíme děti třídit odpad, sbíráme suroviny, dáváme dětem příležitost zažít pozitivní dopad těchto činností. V mateřské škole máme nádoby na tříděný odpad, které využíváme každý den s dětmi. Společně s dětmi pěstujeme rostliny, pozorujeme je a zjišťujeme, co pro růst potřebují. Ochutnáváme s dětmi výpěstky, využíváme je k dochucování jídel, vaření, sušení.

Bezpečné chování

Učíme děti reagovat na bezpečnostní pokyny dospělých v rizikových situacích. Každý rok zveme do mateřské školy policii, hasiče, zdravotníky, kteří pořádají pro děti preventivní programy. Předvádíme různé modelové situace, ve kterých se děti učí rozeznávat nebezpečí. Povídky si, jak je vhodné se v konkrétní situaci chovat a vyhnout se nebezpečí. Používáme řadu obrázků, digitálních pomůcek. Učíme děti dodržovat pravidla bezpečného pohybu a pobytu v různém prostředí. Seznamujeme děti s pravidly při pohybu na komunikacích, v dopravních prostředcích a při jejich používání. Pozorujeme a oceňujeme bezpečné jednání. Navštěvujeme dopravní hřiště. Umožňujeme dětem pohyb na koloběžkách, odrážedlech a kolech a dbáme při tom na používání ochranných pomůcek. Cestujeme s dětmi hromadnou dopravou.

Při výchovně vzdělávacích činnostech využíváme různé metody a formy práce. Pro naše děti je velmi důležitá individuální práce a práce v malých skupinách. Důraz je kladen na metodu prožitku, nápodobu, opakování a vlastní příklad.

Vzdělávací obsah ŠVP je členěn do čtyř integrovaných bloků. Tyto integrované bloky na sebe vzájemně navazují, doplňují se a prolínají se. Integrované bloky umožňují učitelkám rozpracování podtémat v třídních vzdělávacích programech s ohledem na konkrétní skupinu dětí. Téma se mohou prolínat a opakovat. Obsah integrovaných bloků rozvíjí intelektové i praktické schopnosti a dovednosti dětí. Vychází z přirozených potřeb, individuálních možností dětí, z vývojových specifíků předškolních dětí, ze speciálních vzdělávacích potřeb dětí. Je zaměřen na vytváření základních klíčových kompetencí předškolního věku.

Integrovaný blok I. - Poznáváme svět kolem nás

Hlavní smysl a účel:

- ❖ Seznámit se s novými kamarády, pedagogy, zaměstnanci a prostředím
- ❖ Naučit děti bezpečnostní pravidla při procházce, pohybu na komunikacích, v dopravních prostředcích a při jejich používání
- ❖ Povídat si o prázdninách, pojmenování obrázků a 3D předmětů souvisejícími s prázdninami
- ❖ Pozorovat podzimní přírodou, seznamovat se s podzimními plody, poznávat ovoce a zeleninu všemi smyly
- ❖ Osvojovat si poznatky o svém těle, získávat povědomí o způsobu osobního zdraví a bezpečí,
- ❖ poznávat vlastní tělo,
- ❖ Učit se pojmenovávat předměty, jevy, kterými je dítě obklopeno, s kterými přichází do kontaktu
- ❖ Poznávat digitální pomůcky (interaktivní tabule, světelný panel, digitální lupa, robotická včela)
- ❖ Seznamovat se životem zvířat

Očekávané výsledky učení ze vzdělávacích oblastí:

Očekávané výsledky učení jsou formulované pro dobu, kdy dítě předškolní vzdělávání ukončuje. Vyjadřují, co učitel průběžně sleduje, u dítěte podporuje a k jakým cílům směřuje. **Každé dítě dosahuje těchto výsledků v míře odpovídající jeho individuálním možnostem.**

Dítě a jeho tělo:

- Dítě zvládá základní orientaci v prostorech mateřské školy, na školní zahradě a nejbližším okolí mateřské školy,
- Začíná ovládat jednoduchou sebeobsahu, hygienické návyky a pracovní návyky,
- Lépe ovládá své tělo – chůze je přirozená, bez strachu po rovině, zvládá chůzi za zvukovým signálem, zvládá běžné cviky (dřep, leh, sed a cviky v těchto polohách),
- Běží beze strachu po rovině,
- Správně drží tělo,
- Koordinace oko ruka se zlepšuje, je schopno vnímat změny postojů a poloh v nízkých polohách (nelokomoční cvičení),
- Začíná se orientovat v pravolevé orientaci,
- Dítě je schopno rozlišit sluchově hluky, zvuky; určit, přiřadit, rozřadit zrakově stejné, hmatově najít stejné předměty, pojmenovat je, čichově poznat základní pachy a vůně, chuťově rozlišit základní chuťové vlastnosti (kyselý, hořký, sladký, slaný),
- Dítě zvládne základní pohybové dovednosti (běh, chůzi, lezení), koordinaci pohybů, které ovládají dechové svalstvo,
- Zvládá základní lokomoční pohyby,
- Má základní pohybové návyky,
- Zdokonalilo si jemnou a hrubou motoriku, obratnost prstů,
- Osvojilo si poznatky o svém těle, získalo povědomí o způsobu osobního zdraví a bezpečí,
- Lépe ovládá správný úchop (psací náčiní, příboru, lžíce)

Dítě a jeho psychika:

- Dítě zná své jméno, jména kamarádů, pedagogů (alespoň vlastní jméno),
- Dítě pojmenovává (ukazuje, najde) předměty, kterými je obklopeno, s kterými přichází denně do kontaktu,
- Dle individuálních možností vypráví příběh s vizuální kontrolou,
- Rozliší některé jednoduché obrazné symboly, piktogramy a značky, umí je používat (čte piktogramy, chápe obrázkové čtení),

Střední škola a Mateřská škola, Aloyse Klara, Vídeňská 756/28, 142 00 Praha 4

- Prodloužila se doba záměrného soustředění a pozornosti,
- Dítě třídí, přiřazuje, ukazuje a pojmenuje základní geometrické tvary,
- Záměrně pozoruje a popisuje dění okolo sebe, je soustředěné,
- Dítě třídí předměty podle druhu, barvy, tvaru,
- Dokáže zainтонovat jednoduchou píseň, umí říci jednoduché říkadlo,
- Dítě zná základní barvy, umí je rozeznat, pojmenovat,
- Dítě umí pojmenovat, roztřídit ovoce a zeleninu,
- Poznává některé druhy ovoce a zeleniny podle jejich vlastností,
- Dítě umí třídit přírodniny podle daných vlastností (jedné, dvou – podle individuálních možností dětí, barvy, velikosti),
- Dítě rádo kreslí, vyjadřuje se rozmanitými výtvarnými technikami,
- Dítě si rádo prohlíží knížky, obrázky, fotografie k daným tématům

Dítě, ten druhý a společnost:

- Dítě dokáže v rámci svých možností bez obav komunikovat s pedagogy, s dětmi,
- Přiměřeně komunikuje s vrstevníky a dospělými,
- Je seznámeno s režimem dne,
- Dítě se seznámilo s kamarády, pedagogy a zaměstnanci mateřské školy a jejich prací,
- Dítě přijímá druhé takové, jací jsou, bez posuzování, odsuzování, obviňování a kritizování,
- Dítě je schopno zapojit se do řízené činnosti,
- Zapojuje se do her ve dvojicích, skupinách, s celou třídou,
- Zná základní společenská pravidla, pravidla kolektivu,
- Umí se domluvit slovy, gesty, obrázky,
- Umí si říci o pomoc,
- Je ohleduplné ke svému kamarádovi,
- Umí požádat o hračku, uklidit ji na své místo

Dítě a svět:

- Dítě umí pojmenovat (ukázat) jaké zvíře žije v lese, na louce, na poli, jaké má potřeby a zvyky,
- Má upevněný vztah ke zvířatům,
- Umí se bezpečně pohybovat na koloběžkách, odrážedlech a dbá při tom na používání ochranných pomůcek,
- Zná pravidla při pohybu na komunikacích, v dopravních prostředcích a při jejich používání,
- Reaguje na bezpečnostní pokyny dospělých v rizikových situacích,
- Zdokonaluje si sluchovou orientaci – rozlišování zvuků ulice a parku,
- Dítě záměrně sleduje přírodu a všímá si jejích změn, buduje si pozitivní vztah k přírodě,
- Dítě zná některé podzimní plody

Očekávané výsledky učení z KK

KK sociální a personální – dítě je schopno strávit den v mateřské škole bez rodiny, zvládá základní orientaci v prostorech mateřské školy, začíná ovládat jednoduchou sebeobsluhu, hygienické návyky a pracovní návyky, objevuje a poznává přírodu, zvířata, lidi kolem sebe

KK komunikační – dítě vyjadřuje své myšlenky a názory, k tomu využívá, podle svých individuálních možností, různé komunikační prostředky. Naslouchá druhým, sdílí dle svých možností zážitky a dojmy z přírody

KK k učení – dítě se orientuje v novém prostředí, učí se prostřednictvím zkušeností, dítě pozoruje, porovnává, třídí a vyvozuje závěry, rozvíjí smysly (zrak, sluch, hmat),

KK k řešení problémů – dítě hledá za podpory různých metod způsoby, jak se chovat v různých situacích

KK pracovní – dítě využívá přírodní materiály k tvořivým činnostem, dítě se nebojí a pracuje odvázně s barvou

Střední škola a Mateřská škola, Aloyse Klara, Vídeňská 756/28, 142 00 Praha 4

KK digitální – dítě umí používat světelný panel, digitální lupu k pozorování přírody

Nabídka činností:

Hry, písničky, říkadla, básničky, rytmizační hry, didaktické hry na: poznání své značky, jména kamaráda, paní učitelky; nácvik a upevňování sebeobslužných činností, seznámení se s péčí o sebe, dodržení jednoduchého pravidla, půjčit hračku, uklid hraček a pomůcek, hry na telefonování, na mateřskou školu, cvičení na rozvíjení koordinace oko ruka, smyslů, jemné motoriky, manuální zručnosti (práce s modelínou – uždibování, modelování placky, válečku, otisky do modelíny, práce s papírem – mačkání papíru – papírové koule různé velikosti, navlékání korálků na špejli, tyčku, rozpínání knoflíků, třídění podle jedné vlastnosti: barvy, materiálu, velikosti; vkládání do lahvičky s různými otvory, stavebnice: Lego, Cheva; rozvíjení hmatového vnímání (hledání v mouce, písku, rýži, knoflíkách, kuličkách; poznávání předmětů hmatem, třídění podle materiálů, velikosti – korálky, knoflíky, kuličky, drobné stavebnice dřevěné, umělohmotné, magnety; párování – šroubky a maticy, bota a tkanička, talíř a lžíce), pohybové hry na osvojení si správného dýchání (foukání do papírků na nitce, větrníků, bublifuk), správného tempa řeči, didaktická hra: „Kdo, co dělá?“, rozvíjení sluchového vnímání: „Co slyšíš?“, kreslení velkých kruhů do pískovničky, pobyt na školní zahradě – využívání dřevěných sestav pro fyzický rozvoj, hry s pískem, prohlídka částí budov, tříd, zahrady, nejbližšího okolí; procházky po blízkém okolí.

Integrovaný blok II. Svět očima dětí

Hlavní smysl a účel integrovaného bloku:

- ❖ Přiblížení zimní přírody, všímání si změn v přírodě
- ❖ Příprava na Advent, Vánoce, Masopust, zvyky, obyčeje
- ❖ Seznamování se s pohádkami, pohádkovými bytostmi
- ❖ Poznávání svého těla, seznamování se s produkty zdravé výživy
- ❖ Seznamování s výtvarnými technikami, pokusy
- ❖ Příprava předškoláků k jejich prvnímu důležitému kroku – k zápisu, opakování získaných znalostí a dovedností, příprava do další etapy života – na školní povinnosti

Očekávané výsledky učení:

Očekávané výsledky učení jsou formulované pro dobu, kdy dítě předškolní vzdělávání ukončuje. Vyjadřují, co učitel průběžně sleduje, u dítěte podporuje a k jakým cílům směřuje. **Každé dítě dosahuje těchto výsledků v míře odpovídající jeho individuálním možnostem.**

Dítě a jeho tělo:

- Dítě prohlubuje radost z pobytu na čerstvém vzduchu,
- Zdokonaluje pohybové schopnosti a dovednosti,
- Orientuje se na svém těle, pojmenovává (ukazuje) jeho části a zná jejich funkce,
- Začíná samostatně pečovat o osobní hygienu,
- Zachovává správné držení těla,
- Rozliší známé chutě (pojmenuje, co je sladké, slané, hořké, kyselé), čichem určí známé potraviny a koření,
- Dítě dovede relaxovat,
- Rozvíjí fyzické a psychické zdatnosti s ohledem na speciální vzdělávací potřeby dítěte,
- Připomínání si, jak se o sebe starat v zimě, a nejen v zimě (hygiena, oblečení),
- Zvládá základní pohybové dovednosti, prostorovou orientaci, běžný pohyb v různých prostředích,

Střední škola a Mateřská škola, Aloyse Klara, Vídeňská 756/28, 142 00 Praha 4

- Vědomě napodobí pohyb podle vzoru (běhá, skáče, udržuje rovnováhu na jedné noze),
- Dává přednost dominantní ruce při kreslení,
- Je obratnější při práci s drobnými předměty,
- Zvládá základní pohybové dovednosti,
- Zvládá prostorovou orientaci, běžný pohyb v různých prostředích,
- Dokáže házet na cíl, do dálky, chytá míč, kutálí na cíl,
- Ví, že pohyb a zdravá výživa jsou dobré pro zdraví, začíná si uvědomovat, co zdraví škodí,
- Kontroluje a ovládá své tělo, rovnováhu a koordinaci práci rukou s hrubou motorikou,
- Správně drží psací náčiní,
- Vědomě napodobuje jednoduché pohyby, je schopno uvolnění při hudebně pohybových aktivitách,
- Spontánně tancuje do rytmu,
- Zná některé nemoce,
- Zná zimní aktivity, sporty

Dítě a jeho psychika:

- Dítě poznává, co je písmeno a číslice,
- Kreslí lidské figury,
- Uvědomuje si, dle individuálních možností, návaznosti mateřské školy na školu základní,
- Procvičuje paměť nácvikem dalších říkanek, písní, doprovázejících tleskáním, dupáním, jednoduchými rytmickými pohyby,
- Rozvíjí se zraková, sluchová, hmatová, čichová a chuťová diferenciace, analýza a syntéza, zjemňuje se čich,
- Rozeznává ptačí stopy od zvířecích,
- Umí definovat (ukázat na obrázcích) znaky zimy,
- Popisuje, ukazuje situace podle obrázku, skutečnosti,
- Sleduje krátký příběh nebo pohádku,
- Dle individuálních možností se zlepšuje vyslovování, správně užívá dech,
- Dle individuálních možností zvládá zformulovat otázku, odpoví na otázku, rozumí slyšenému, umí rozdělit slovo na slabiky, určuje počet slabik,
- Dle individuálních možností začíná vést rozhovor, bez ostychu se zeptá,
- Dle individuálních možností se soustředí na četbu, poslech hudby, zvládne měnit barvu a výšku hlasu při dramatizaci,
- Vyjadřuje své prožitky,
- Dítě umí pojmenovat (ukázat) a používat rytmické hudební nástroje,
- Učí se správně dýchat a přirozenému tempu řeči,
- Učí se rozlišovat dny v týdnu, roční období,
- Zná své jméno a bydliště,
- Umí pojmenovat (ukázat) části těla a důležité orgány,
- Pojmenuje (ukáže na obrázku) pět základních smyslů,
- Má povědomí o pojmech: včera, dnes, zítra, ráno, dopoledne, poledne, odpoledne, večer, noc, den,
- Porovnává předměty – pojmy tolik, kolik,
- Seznamuje se se směry vzhůru – dolů,
- Pochopí význam Adventu, Mikuláše, Masopustu, zná některé vánoční zvyky a tradice,
- Zná některé zimní sporty,
- Rozlišuje dobro a zlo v pohádce,
- Poznává, ukáže pohádkové bytosti,
- Rozvíjí si cit pro krásu a tvořivost,
- Umí používat různé výtvarné techniky

Střední škola a Mateřská škola, Aloyse Klara, Vídeňská 756/28, 142 00 Praha 4

Dítě, ten druhý a společnost:

- Dítě vnímá a respektuje osobní odlišnosti druhých,
- Uvědomuje si svá práva a respektuje práva druhých,
- Umí jednat a hrát spravedlivě,
- Umí se chovat šetrně k věcem, hračkám, knihám,
- Ví, že každá hračka, věc, kniha má své místo,
- Umí respektovat pedagoga,
- Navazuje přiměřený kontakt s pedagogy, nepedagogickými pracovníky,
- Umí řešit konflikty dohodou,
- Umí se začlenit do kolektivu,
- Umí respektovat rozdílné vlastnosti kamarádů,
- Osvojuje si poznatky a dovednosti o podpoře osobní pohody a získávání osobní pohody a pohody prostředí,
- Má lásku k rodině, kamarádům, lidem,
- Dokáže myslet na živé tvory okolo sebe, začíná chápat význam pomoci člověka zvířeti a ptákům v zimním období,
- Ocení estetické výtvary přírody (zamrzlá okna, sněhové vločky, zasněžené stromy),
- Prožívá radost z přípravy na vánoční svátky,
- Vnímá vánoční výzdobu třídy, mateřské školy,
- Umí vyrobit vánoční ozdobu,
- Zvládne za pomoci dospělé osoby upéct vánoční cukroví

Dítě a svět:

- Dítě zná některé ptáky, kteří u nás zůstávají v zimě,
- Má povědomí o tom, čím se živí zvířata a ptáci v zimě,
- Vnímá krásu zimní přírody,
- Sleduje počasí a jeho změny,
- Bezpečně se orientuje ve známém prostředí,
- Zvládá bezpečnostní pravidla, má povědomí o bezpečném chování v zimě,
- Ví, kde najde pomoc v nebezpečné situaci,
- Má vytvořeno základní povědomí o přírodních zákonitostech, učí se experimentovat

Očekávané výsledky učení z KK

KK sociální a personální – dítě zvládne ocenit výtvary své i druhých, nabídnout pomoc slabšímu dítěti, zapojit se do kolektivních aktivit, poznává samo sebe, spolupracuje

KK komunikativní – dítě samostatně vyjádří své přání, myšlenky a prožitky (slovem, kresbou, fotografiemi, piktogramy, obrázky), popíše dle svých individuálních možností situaci podle obrázku, podle obrázků vypráví pohádku, příběh, sdílí pomocí slov, obrázků, karet, jak vnímá pohádkový, vánoční svět, sdílí dle svých možností zážitky a dojmy ze zimní přírody

KK k učení – dítě pozoruje přírodu, klade otázky, zkoumá, co ho zajímá, objevuje, jak se mění počasí, co dělají zvířata v různých ročních obdobích

KK k řešení problémů – dítě přemýšlí, co by chtělo změnit ve školce, doma, hledá řešení při konfliktních situacích, učí se z chyb

KK pracovní – dítě dokončuje činnosti, tvoří, navrhuje, jak by mohl vypadat pohádkový, vánoční svět, navrhuje modely, obrázky, stavby podle své představy

KK kulturní – dítě používá rytmické hudební nástroje, zvládá dle svých možností zazpívat, zatancovat písničku, koledu, přednášet, dramatizovat (zapamatovat si text, melodii), vyjadřuje svůj pohled na zimní přírodu, vánoční tradice, pohádkový svět, lidské tělo výtvarně, hudebně, pohybově

KK digitální – dítě sleduje obrázky, videa k tématu, poslouchá písničky, koledy

Střední škola a Mateřská škola, Aloyse Klara, Vídeňská 756/28, 142 00 Praha 4

Nabídka činností:

Manipulace s předměty okolo nás, pohybové hry ve třídě a na zahradě, hry na sněhu, koulování, házení na cíl koulí sněhovou, papírovou, chůze po stopách, cestičky ve sněhu, pozorování stop ve sněhu, pozorování přírodních jevů v okolí mateřské školy, vycházky do parku, spontánní hra, volné hry, výroba krmítka pro ptáky, krmení ptáků – péče o krmítko, krmení zvířátek, hry a stavby ze sněhu, společenské hry, aktivity podporující sbližování dětí, všímání si částí dne (obrázky), sledování zimního počasí a změn v přírodě - aktuální nastavování počasí na nástěnce pomocí symbolů (sluníčko, mráček, déšť, sníh, vítr); práce s papírem – vytrhávání, přetrhávání proužků papíru, mačkání (koule z papíru, kuličky z papíru), vypichování obrysů zvířat, stop, ptáků, provlékání; prohlížení zimních ilustrací v knize, prohlížení atlasů ptáků, zvířat, četba na pokračování; nácvik písni se zimní tematikou, zapouštění barev, rozfukávání barev, práce s tuší, zmlíkem, inkoustem, vatou, voskovkou, prstovými barvami; kouzelný sáček – hmatové rozlišování předmětů denní potřeby, oblékání panenek, maňásků, papírových panenek, čichové hry, hry na ochutnávání, tematické hry: Na nemocnici, lékaře; rozhovor na téma předcházení úrazům; přiřazování a porovnávání drobných objektů (korálky, drobné kostky, magnety, pastelky, barevné kameny), vkládání do misek, kelímků, skládání věže z kostek.

Mikulášská nadílka v MŠ, výroba čertíků, andílků (z papíru, z brambor, ovoce, koření, z přírodních materiálů, z vlny), výroba adventních věnců, výroba adventních kalendářů, posezení u svícnu, povídání o svých vánočních přáních, přání blízkých, „pečení“ cukroví z modelíny, pečení perníčků z těsta, zdobení perníčků, třídění předmětů „vánoční balíčky“, „vánoční“ nadílka zvířátkům, balení dárek (nácvik vázání uzlů), výroba dárek z keramiky, výroba přáníček, zdobení vánočního stroměčku, výroba vánočních řetězců z papíru, výroba vánočních ozdob z papíru (navíjení na tužku), výroba vánočních svícnu, výroba betlému, zdobení třídy, rozhovory na téma příprav Vánoc doma (úklid, pečení, zdobení domů, dopis Ježíškovi), zpěv vánočních koled, písni se zimní tematikou, rytmizace, hra na rytmické nástroje, hudebně pohybové hry a činnosti, vánoční besídka, vánoční tradice (lití olova, pálení Františků, purpury, půlení jablíček, pouštění plovoucích svíček, rybí šupinky), poslech vánočních koled, čichání k nádobám s kořením, potravinami, ovocem a zeleninou, ochutnávka vánočního pečiva, ovoce, zeleniny – rozlišení podle chutě, vůně, zafukávání svíček, foukání do plovoucích svíček, čichání k voňavým svíčkám; překračování nízkých překážek, různé druhy chůze, běh po dráze, pohybové hry, překonávání překážek, chůze v terénu, relaxační a odpočinkové činnosti, smyslové hry, didaktické hry, gymnastika mluvidel a jazyka, artikulační cvičení, tematická hra: Na Vánoce, Na pečení, dramatizace, kresba na základě citových podnětů, vztahů, prožitků, sebe podílení na výzdobě tříd, prostor mateřské školy, výroba vánočních dárek, příprava vánočního posezení, besídky, pozorování svého okolí – vycházka, pozorování výzdoby výloh, ulic, obytných domů, pozorování zamrzlých oken, tvaru sněhových vloček.

Hry na opakování svého jména, bydliště („Na poštáka“), různorodé skupinové aktivity – dramatizace, námětové hry, povídání v kruhu: Masopustní veselí, výběr a výroba masek na Masopust, Masopustní rej v mateřské škole, barevný týden, divadlo v mateřské škole, pokusy se sněhem, ledem, s vodou; pracovní listy: cesty a labyrinty (bruslení, zimní sporty), modelování – sněhové koule, lidská postava, poznávání částí těla: ukázka na sobě, druhých, na fotografiích, skládání lidské postavy - puzzle, kubus, rozstříhané postavy, papírové (magnetické panenky), provlékání, dokreslování detailů, obkreslování rukou, těla, prohlížení encyklopedií, atlasů, kresba lidské postavy, výroba loutky, otisky těla do sněhu, povídání o lidských orgánech a jeho funkcích, důležitosti, uložení v těle, určování pravé a levé strany, hra na tělo: „Hlava, ramena ...“, rytmizace říkadel, písniček: „hra na tělo“ – tleskání, pleskání, nafukování balónků, nafukování papírových sáčků; sluchové hry: „Na ozvěnu“, opakování slyšeného rytmu, rozkládání slov na slabiky, vyjadřování se ve větách: „Co se stane když, ...“, opaky: „letní a zimní oblečení“; pohybové činnosti: bobování, sáňkování, „pekáčování“, koulování, klouzání na ledě, opičí dráha, odklizení sněhu, stavění sněhuláka, povídání o bezpečnosti při zimních sportech (předcházení úrazům – sypání a úklid chodníků v zimě, ohleduplné házení sněhovými koulemi).

Integrovaný blok III. Tajemství přírody a lidí

Hlavní smysl a účel integrovaného bloku:

- ❖ *Seznámit se s charakteristickými znaky ročního období*
- ❖ *Seznámit se s pojmy souvisejícími s počasím*
- ❖ *Seznámit se s koloběhem vody v přírodě, mít povědomí o dělení a užitečnosti vody*
- ❖ *Znát rozdíly života na vesnici, ve městě, seznámit se s domácími a hospodářskými zvířaty a jejich mláďaty*
- ❖ *Seznámit se s novými poznatky ze světa rostlin*
- ❖ *Seznámit se s povoláními lidí*
- ❖ *Seznámit se s tradicemi Velikonočních svátků, s pálením čarodějnic*
- ❖ *Získat poznatky o narození, růstu těla a jeho základních proměnách*
- ❖ *Poznávání struktury rodiny, uvědomování si vztahu k nejbližším členům své rodiny, vztahu k mamince*

Očekávané výsledky učení:

Očekávané výsledky učení jsou formulované pro dobu, kdy dítě předškolní vzdělávání ukončuje. Vyjadřují, co učitel průběžně sleduje, u dítěte podporuje a k jakým cílům směřuje. **Každé dítě dosahuje těchto výsledků v míře odpovídající jeho individuálním možnostem.**

Dítě a jeho tělo:

- Dítě lépe ovládá jemnou motoriku, koordinace oko ruka,
- Ovládá sebeobslužné činnosti podle věku a svých individuálních možností,
- I nadále rozvíjí tělesnou zdatnost,
- Umí relaxovat,
- Zvládá více své pohybové dovednosti a prostorovou orientaci,
- Vědomě používá všechny smysly při zkoumání, pozorování, hmatem a zrakem rozlišuje materiály na základě vlastností (povrchu: lesklý, hrubý; vlastnosti: tvaru, materiálu, velikosti; počtu),
- Pohybově se vyjadřuje na hudbu, rytmitizuje

Dítě a jeho psychika:

- Dítě začíná chápat „koloběh“ přírody,
- Zajímá se o zkoumání,
- Umí pojmenovat nebo ukázat některé projevy počasí a přiřadit symbol, objevuje, experimentuje, ptá se,
- Začíná chápat rozdíl života lidí na vesnici a ve městě,
- Chápe dle svých individuálních možností význam opaku a shody, dokáže vymýšlet opaky,
- Má představu o čísle a množství,
- Umí zacházet opatrně s knihou,
- Dokáže pozorně naslouchat čtenému,
- Dle svých individuálních možností používá a zná stále více slov, ptá se na význam slov, zapojuje fantazii při vyprávění,
- Dokáže projevit empatii,
- Dle svých individuálních možností rozumí a používá základní pojmy označující velikost (malý – velký, větší – menší, největší – nejmenší, dlouhý – krátký, vysoký – nízký, stejný),
- Dítě zná některé velikonoční zvyky,

Střední škola a Mateřská škola, Aloyse Klara, Vídeňská 756/28, 142 00 Praha 4

- Zná význam rodiny, má poznatky o vývoji člověka – narození, růst těla a jeho základních proměnách,
- Umí vyjádřit dle svých individuálních možností své poznatky,
- Třídí, přiřazuje, porovnává,
- Vypráví, předvádí, ukazuje zážitky a dovede dle svých individuálních možností sdělit hlavní myšlenku příběhu, pohádky,
- Samostatně se dorozumívá verbálně i neverbálně,
- Chápe dle svých individuálních možností jednoduchý vtip a hádanku, pohybově se vyjadřuje na hudbu, rytmitizuje,
- Dítě má poznatky o přírodě, pozná, ukáže, pojmenuje některé druhy jarních květů a jejich části,
- Zná povolání rodičů, povolání lidí, pomůcky potřebné k výkonu povolání,
- Zvládá praktické dovednosti,
- Prodlužuje se doba pozornosti a soustředění, zkvalitňuje se ve všech typech paměti, zlepšuje se představivost a fantazie,
- Rozvíjí se komunikace verbální nebo neverbální,
- S ohledem na specifické potřeby rozliší krátkou a dlouhou samohlásku,
- Rozumí a používá dle svých individuálních možností základní pojmy označující hmotnost (lehký – těžký, stejně těžký),
- Chápe číselné a matematické pojmy,
- Je tvořivé při výtvarných a pracovních činnostech, používá rozmanité materiály, přináší mu radost experimentování

Dítě, ten druhý a společnost:

- Dítě je ohleduplné k druhému,
- Spolupracuje ve skupině,
- Spolupracuje s ostatními, všímá si potřeb druhých, má ohled na druhé, pomáhá slabšímu, mladšímu kamarádovi,
- Umí přiměřeně vyjádřit své city a pocity,
- Umí obdarovat, pomáhat,
- Uvědomuje si své citové prožitky, snaží se být citlivý k lidem,
- Uvědomuje si vztah k nejbližším členům své rodiny, vztah k mamince,
- Zná význam a strukturu rodiny,
- Ví, že rodina ochraňuje naše osobní soukromí a bezpečí,
- Prožívá radost z přípravy na velikonoční svátky,
- Vnímá velikonoční, výzdobu třídy, mateřské školy,

Dítě a svět:

- Dítě začíná chápat rozdíl života lidí na vesnici a ve městě,
- Určí charakteristické znaky jara,
- Má poznatky o přírodě, pozná, ukáže,
- Pojmenuje některé druhy jarních květů a jejich částí,
- Pomáhá při péči o rostliny,
- Pozná a pojmenuje (ukáže) domácí a hospodářská zvířata a jejich mláďata, zná jejich užitek,
- Zná povolání rodičů, povolání lidí,
- Pojmenuje (ukáže) dopravní prostředky, rozlišuje typy dopravních prostředků podle druhu pohybu (vodní doprava, vzdušná doprava, silniční a kolejová doprava),
- Je seznámené s technickým pokrokem ve vývoji dopravních prostředků,
- Zná pravidla bezpečnosti pohybu chodců,
- Zná význam některých dopravních značek,
- Zná světelnou signalizaci pro chodce a dopravní prostředky,
- Má povědomí o ekologii Země (třídění odpadu, životní prostředí)

Očekávané výsledky učení z KK

KK sociální a personální – dítě spolupracuje při hrách a činnostech v přírodě, respektuje pravidla. Společně s ostatními pozoruje přírodu, povolání lidí, vztahy v rodině, život ve městě. Domlouvá se dle svých individuálních možností při hrách venku, učí se trpělivosti při pozorování

KK komunikativní – dítě sdílí dle svých individuálních schopností své poznatky, naslouchá ostatním. Vypráví, co vidělo u vody, v lese, MHD. Popisuje zvířata. Vypráví o své rodině, o povolání rodičů, jiných lidí, o rozdílech mezi vesnicí a městem, o tom, kde bydlí. Kreslí a komentuje své zážitky z přírody, města, vesnice, rodiny

KK k učení – dítě se orientuje v novém prostředí, učí se prostřednictvím zkušeností, dítě pozoruje, porovnává, třídí a vyvozuje závěry, rozvíjí smysly (zrak, sluch, hmat), učí se reagovat na bezpečnostní pokyny, nácvik špetkového úchopu

KK k řešení problémů – dítě přemýšlí, co se děje v přírodě. Přemýšlí o přírodě, o rozdílech v přírodě ve městě a na vesnici. Jaká žijí zvířata ve městě a na vesnici a proč.

KK pracovní – Dítě tvoří z přírodních materiálů, pečuje o prostředí. Sbírá přírodniny, tvoří z nich obrázky nebo dekorace, pomáhá s úklidem školní zahrady

KK kulturní – Dítě vnímá krásu přírody, města a vesnice. Maluje listy, stromy, zvířata, vodu, rodinu, zpívá písničky k tématu. Učí se velikonočním tradicím. Poznává hlubší smysl rodiny.

KK digitální – Dítě používá k daným tématům interaktivní tabuli, lupu, mikroskop, světelné panely, robotickou myš

Nabídka činností:

Pranostiky, zvyky, četba, pohádka: „Jak šlo vejce na vandr“, zpívání velikonočních koled, ochutnávka velikonočních pokrmů, zdobení vajíček, výroba velikonočního zajíčka z papíru, pletení jednoduché pomlázky, předávání vajíček, třídění vajíček, přiřazování vajíček podle tvaru, barvy, velikosti, podle jedné, dvou vlastností, počítání vajíček, slepiček, kuřátek, přiřazování stejných: kuře a slepice – lišící se barvou, velikostí, druhem; hra na slepičky, hry s písničkami, slovní řetěz, na zaječí pelíšky, sluchová hra: „Kde zobe kuřátko?“, přiřazování, co patří k Velikonocům, zdobení třídy, pečení velikonočních perníčků, přáníčka k Velikonocům, mozaiky, setí osení, kuřátko z piškotů, zdobení papírových vajíček (otisky prstů), kresba na chodníky - křídou; vyprávění: „Jak to bylo s pálením čarodějnic“, o čarodějnicích, hádání pohádek podle indicií, poznej, co se změnilo, poslech a dramatizace klasických pohádek, výroba čarodějnice, kresba čarodějnic uhlem, tuší a vybarvování, vaření „lektvarů“ – čajů z bylinek, poznávání stejných vůní bylin, čajů; přiřazování – zvíře – čarodějnice, třídění, poznávání hmatem, sluchem: „Kdo jsem?“, přeskokování „ohně“, honičky, chytačky, tance čarodějnic, příprava posezení s maminkou, výroba přáníček pro maminku, dárečků pro maminku, vyprávění o rodině, o mamince, výtvarné ztvárnění rodiny, besídka – písničky, básničky tematicky orientované ke Dni matek; navlékání korálků, algoritmus; grafomotorika – zdobení papírových vajíček, vlnky, rovné čáry; námětové hry: „Na rodinu“, „Na domácnost“; hudebně pohybové hry, vyjádření hudby pohybem.

Integrovaný blok IV. Naše planeta, náš domov

Hlavní smysl a účel integrovaného bloku:

- ❖ Pozorování lesa, louky, rybníku, řek
- ❖ Seznamování se s vodními živočichy
- ❖ Seznámit se s životem na louce.
- ❖ Seznámit se se zvířaty v zoo.
- ❖ Osvojování si poznatků o místě, kde žijeme, o své zemi, zeměkouli, vesmíru
- ❖ Vysvětlení si pojmu MDD

- ❖ Seznamování se se světem lidí různých národností, odlišných kultur, tradic a zvyků
- ❖ Seznamování se se způsoby života v různých zemích, oblékání, zvyky, počasí
- ❖ Seznamování se s přírodou v jiných zemích (moře, fauna, flora)

Očekávané výsledky učení:

Očekávané výsledky učení jsou formulované pro dobu, kdy dítě předškolní vzdělávání ukončuje. Vyjadřují, co učitel průběžně sleduje, u dítěte podporuje a k jakým cílům směřuje. **Každé dítě dosahuje těchto výsledků v míře odpovídající jeho individuálním možnostem.**

Dítě a jeho tělo:

- Dítě zvládá základní pohybové dovednosti,
- Zvládá pojmy prostorové orientace,
- Zvládá pohyb v různém prostředí, je obratnější,
- Dodržuje předem daná pravidla u pohybových her,
- Zná základní pojmy spojené se slovem zdraví, s pohybem, sportem, prázdninami,
- Překonává přiměřené překážky při sportovních a pohybových hrách,
- Dodržuje pravidla her, je ohleduplné,
- Pochopí význam sportu pro své zdraví,
- Ví, jak se chránit před slunečním zářením,
- Umí házet na cíl, hází a chytá míče různých velikostí,
- Je schopné připravit si stolování a uklidit si po sobě

Dítě a jeho psychika:

- Dítě se vyjadřuje samostatně a smysluplně,
- Umí přiřadit materiál (papír, sklo, plast) k určené barvě kontejneru,
- Zná místa uložení hraček,
- Zná některá písmena, číslice
- Umí vyjádřit, co bylo zajímavé (pro dítě),
- Zkvalitňuje se v početních představách,
- Dítě vyjmenuje (ukáže) charakteristické znaky léta,
- Poznává a pojmenuje (ukáže) některá exotická zvířata,
- Zná život na louce,
- Poznává a pojmenuje (ukáže) některý hmyz,
- Zná bezpečně základní, doplňkové barvy a jejich odstíny, pojmenuje je nebo ukáže,
- Dítě porovnává a uspořádává předměty podle stanoveného pravidla (seřadí čísla od nejmenšího k největšímu, pozná, co do skupiny nepatří),
- Třídí předměty minimálně podle jednoho pravidla,
- Orientuje se v číselné řadě od 1–10, posoudí početnost dvou skupin a určí počet do 6 (o kolik je více, méně, kde je stejně a proč), chápe, že číslovka označuje počet; chápe pojmy – hodně – málo, více – méně,
- Určí dle svých individuálních možností hlásku na začátku slova, na konci slova, krátkou a dlouhou samohlásku, určí počet slabik, zvládá grafický zápis slova,
- Vyjadřuje se dle svých individuálních možností srozumitelně, ve větách, komunikuje, spontánně popíše různé události, poznatky, klade otázky,
- Má dle individuálních možností přiměřenou slovní zásobu, vyslovuje správně všechny hlásky, gramaticky správně, v přiměřeném tempu a melodii, ovládá sílu hlasu a intonaci;
- Umí se podepsat, zná své jméno, jméno rodičů, bydliště, datum narození,
- Vyjadřuje svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech – konstruktivních, výtvarných, pracovních, hudebních, pohybových a dramatických, má touhu poznávat, klade otázky, hledá odpovědi

Střední škola a Mateřská škola, Aloyse Klara, Vídeňská 756/28, 142 00 Praha 4

Dítě, ten druhý a společnost:

- Umí vyjádřit nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně formulovaných větách,
- Účastní se aktivně dětského dne,
- Snaží se respektovat druhého,
- Pochopí důležitost třídění odpadu,
- Pozorně a soustředěně naslouchá,
- Dítě má povědomí o místě, kde žije, o České republice, státních symbolech, tradicích naší země,
- Sleduje se zájmem výstavky, památky, hodnotí svoje zážitky,
- Umí vyjádřit, co bylo zajímavé (pro dítě),
- Dodržuje pravidla her, je ohleduplné,
- Zvládá základní společenská pravidla, rozumí pokynům a různým sdělením,
- Respektuje specifické potřeby druhých,
- Ví, jak se chovat v zoo, k přírodě

Dítě a svět:

- Má povědomí o elementárních poznatcích ve světě lidí, jejich odlišné kultuře, přírodě a technice,
- Seznamuje se s technikou, s vývojem, s rozmanitostmi a proměnami, získané zkušenosti uplatňuje, v praktických činnostech a v dalším učení,
- Dítě vyjmenuje charakteristické znaky léta, pozná a pojmenuje některá exotická zvířata,
- Ví, jak se chovat v zoo,
- Zná život na louce, v lese, ve vodě,
- Pozná a pojmenuje (ukáže) některý hmyz,
- Pozná a pojmenuje (ukáže) letní ovoce a zeleninu, popíše chuť, rozliší i čichem,
- Pozná a pojmenuje (ukáže) většinu předmětů, jevů, objektů, kterými je obklopeno,
- Zná některé vodní živočichy,
- Pozná některé druhy lučních květin

Očekávané výsledky učení z KK

KK sociální a personální – dítě objevuje svět kolem sebe, klade otázky, zkoumá

KK komunikativní – dítě vyjadřuje své myšlenky, naslouchá druhým, komunikuje s dospělými. Sdílí dle svých individuálních schopností své zážitky z jiných zemí. Vypráví, co se dozvědělo o světě lidí s jinou odlišnou kulturu, o jejich přírodě a technice. Kreslí a komentuje své zážitky z přírody, louky, lesa, vody, vesmíru.

KK k učení – dítě objevuje svět kolem sebe, klade otázky, zkoumá přírodu, vesmír, planetu. Učí se z vlastních zkušeností.

KK k řešení problémů – dítě přemýšlí o své zemi, zeměkouli, vesmíru. O rozdílech mezi lidmi, zvířaty.

KK pracovní – Dítě tvoří z materiálů, kterými je obklopené, pečuje o prostředí. Dokončuje činnosti, rozvíjí pracovní návyky.

KK kulturní – Dítě poznává kulturní rozmanitost. Maluje přírodu, moře, vesmír, zvířata ze ZOO, zpívá písničky k tématu. Učí se odlišným kulturním zvykům.

KK digitální – Dítě se seznamuje s digitálními technologiemi, využívá je k poznávání světa.

Nabídka činností:

Veselý den plný her, soutěží, překvapení, dárečků; prohlížení knih s letní tematikou, pozorování počasí, změn v oblékání, četba knih s letní tematikou, písňe s letní tematikou, hudebně pohybové hry, poslech relaxační hudby (les, louka, voda), lovení rybek, pohybové hry: koulení na kuželky, házení a chytání různě velkých míčů, kopání na cíl, pohybové hry s pravidly: „Na jelena“, kopaná, chůze po zvýšené a šikmé ploše, chůze vzad, skoky přes překážky, v pytli, prolézání, prolézání strychovým pytlím; kreslení tuší, voskovkami, malování temperovými barvami, vybarvování, koláže, muchlá, dokreslování, obtahování, otiskování větviček, lístečků, obkreslování lístečků, spojování;

Střední škola a Mateřská škola, Aloyse Klara, Vídeňská 756/28, 142 00 Praha 4

puzzle, dvojice obrázků, mapy, hrady, krajiny, pexeso, domino, společenské hry; vycházka do lesa, rozhovor na téma MDD, Dětský den v MŠ, cesta kolem světa, seznámení se s vlajkou, znakem, hlavním městem, osobou prezidenta republiky, třídění, přiřazování, tvoření dvojic, skupin o daném počtu – živočichové v lese, na louce, ve vodě; rostliny, stromy, keře – přiřazování, třídění, dvojice, počítání, tvoření skupin.

Básničky, písničky, vyprávění s tematikou léta, relaxační hudba moře, poslech hudební skladby Vltavy, foukání do parníků, loděk ve vodě; hry na zahradě s pískem, vodou, využití mlhoviště, nafukovacích bazénků, průlezek, pohybové činnosti s tematikou letních sportů, turistika, „horolezecká dráha“ – prolézačky, stavění z písku, krabic, stavění stanu, házení a chytání plážových míčů, létacího talíře, kopaná, překážková dráha, opičí dráha, koloběžky, odrážedla, trampolína, pohybové hra: „Na rybáře“, „Honzo vstávej.“; malování na kamínky, na mušle, koláže z kamínků, z mušlí, z písku, kreslení prstem do písku, skládání z papíru: lodička, parník, vystřihování, malování mandaly, míchání barev, experimentování s barvou, zapouštění barev do sebe, do mokrého podkladu; ochutnávání a čichání k zrajícímu ovoci a zelenině (jahody, třešně, mrkev), třídění, přiřazování, počítání, tvoření skupin o daném počtu prvků – kamínky, mušle, květiny, přiřazování pomůcek, nástrojů, co k sobě patří; bludiště, prohlížení map a atlasů, sledování působení slunečních paprsků negativních (síla paprsků – bělí, pálí, zapaluje, vysušuje) i pozitivních (teplo, růst, světlo), vznik duhy; stínové hry, přiřazování předmětu a stínu, obrázku a stínu, dvojic stínu, pozorování barev letních květů, herbář, prohlížení encyklopedií, atlasů květů, rostlin, exotických zvířat, hmyzu; návštěva zoo; nadřazené pojmy.

7 Autoevaluace mateřské školy

Autoevaluace naší mateřské školy představuje systematický proces sebereflexe, který umožňuje sledovat kvalitu vzdělávání, podmínek a podpory poskytované dětem se speciálními vzdělávacími potřebami. Cílem této tabulky je přehledně zachytit klíčové oblasti pedagogické práce, identifikovat silné stránky i oblasti ke zlepšení a podpořit profesní růst celého týmu.

Oblast autoevaluace	Cíl autoevaluace	Kritéria hodnocení	Metody a nástroje autoevaluace	Termín / Frekvence	Odpovědnost učitelů a dalších pracovníků	Hodnocení (1–5)	Návrhy na zlepšení
Podmínky vzdělávání, personální zajištění	Zajistit bezpečné, podnětné a přístupné prostředí pro děti se SVP, speciální pedagogy a asistenty	Dostupnost pomůcek, přizpůsobení prostoru, kvalifikovaní pracovníci	Pozorování, rozhovory s pedagogy	Průběžně	Ředitelka, zástupkyně, učitelé, asistenti, logoped	☐	☐
Průběh vzdělávání	Vytvořit strukturovaný režim dne s ohledem na potřeby dětí	Pravidelnost, flexibilita, respekt k individuálním potřebám	Analýza denního režimu, zpětná vazba od rodičů, dětí, hospitace, diagnostická portfolia	Průběžně	Učitelé, asistenti pedagoga, logoped, vedení	☐	☐
Vzdělávací obsah	Zajistit obsah vzdělávání v souladu s RVP	Soulad s RVP PV, přizpůsobení IVP, rozvoj kompetencí	Rozbor ŠVP, pedagogická dokumentace	1× ročně	Učitelé, logoped, vedení	☐	☐
Individualizace	Podporovat individuální rozvoj každého dítěte	Respekt k možnostem dítěte, podpora silných stránek	Portfolio dítěte, pozorování, konzultace, škálování, odborné zprávy, zpětná vazba z hospitace	Průběžně, min. 1× měsíčně	Vedení, učitelé, logoped, odborníci	☐	☐
Klima školy	Vytvářet pozitivní, bezpečné a respektující prostředí	Vztahy mezi dětmi, učiteli, důvěra, spolupráce	Dotazníky, rozhovory, pozorování	2× ročně	Ředitel, zástupce, učitelé, asistenti, logoped	☐	☐

**Střední škola a Mateřská škola, Aloyse Klara, Vídeňská 756/28,
142 00 Praha 4**

Spolupráce s rodinou	Posilovat partnerskou spolupráci s rodiči	Komunikace, zapojení do aktivit, informovanost	Dotazníky pro rodiče, třídní schůzky, akce, twigsee aplikace, nástěnky, web	Průběžně, min. 1× ročně	Učitelé, vedení školy, asistenti, logoped	☐	☐
Profesní rozvoj pedagogů	Podporovat odborný růst pedagogických pracovníků a začínajících učitelů	Účast na vzdělávání, reflexe praxe, hospitace	Sebehodnocení, plán DVPP, mentoring, zpětná vazba z hospitací	Průběžně	Vedení, učitelé, asistenti, logoped	☐	☐
Hodnocení pokroku dětí	Sledovat individuální pokrok a potřeby dětí	Dokumentace vývoje, spolupráce s odborníky	Portfolio, záznamy z pozorování, konzultace, odborné zprávy, diagnostická portfolia	Průběžně	Učitelé, asistenti, logoped	☐	☐
Inkluze a rovné příležitosti	Zajistit rovný přístup ke vzdělávání pro všechny děti	Respekt k odlišnostem, podpora integrace	Analýza ŠVP, rozhovory, pozorování	1× ročně	Vedení, učitelé, asistenti, logoped	☐	☐
Spolupráce s odborníky	Efektivně spolupracovat s SPC, PPP, psychology, terapeuti	Využití doporučení, koordinace péče	Záznamy z konzultací, plán podpory dítěte, odborné zprávy	Průběžně	Učitelé, vedení školy, odborní pracovníci	☐	☐
Funkčnost a srozumitelnost dokumentu	Zajistit, aby ŠVP a další dokumenty byly srozumitelné a použitelné pro všechny pedagogy	Jasnost, přehlednost, dostupnost	Rozbor dokumentace, zpětná vazba od učitelů	1× ročně	Ředitel, koordinátor ŠVP	☐	☐
Vzdělávací strategie	Uplatňovat vhodné vzdělávací strategie s ohledem na učení dětí	Aktivizující metody, podpora samostatnosti	Hospitace, sebereflexe, sdílení praxe	Průběžně	Vedení, učitelé, logoped	☐	☐

Střední škola a Mateřská škola, Aloyse Klara, Vídeňská 756/28,
142 00 Praha 4

Pedagogická diagnostika	Zajistit funkčnost procesu pedagogického diagnostikování	Relevance nástrojů, pravidelnost, využití výstupů	Diagnostické záznamy, konzultace, portfolio, škálování	3× ročně	Učitelé, logoped	☐	☐
Individualizované vzdělávání	Zajišťovat vzdělávání vycházející z aktuálních potřeb, možností a zájmů dítěte	Soulad s IVP, flexibilita, podpora zájmů	Portfolio, rozhovory, pozorování, zpětná vazba z hospitace	Průběžně	Vedení, učitelé, logoped	☐	☐
Očekávané výsledky vzdělávání	Dodržet očekávané výsledky ve vzdělávacích oblastech a klíčových kompetencích	Soulad s RVP, rozvoj kompetencí	Rozbor ŠVP, pedagogická dokumentace	1× ročně	Učitelé, logoped, vedení školy	☐	☐
Reflexe a sebehodnocení	Podporovat kulturu sebereflexe a profesního růstu	Pravidelné hodnocení vlastní práce, sdílení	Sebehodnotící listy, hodnocení třídy, mentoring, rozhovory	1× ročně	Učitelé, logoped, asistenti	☐	☐

Tabulka zahrnuje 16 oblastí, které reflektují nejen organizační, personální a materiální podmínky vzdělávání, ale také pedagogickou diagnostiku, strategie, průběh a očekávané výsledky vzdělávání, spolupráci s rodinou a odborníky a kulturu sebereflexe.